

PEMBANGUNAN MODUL *CREATIVITY CLAY*
UNTUK MENGAJAR KREATIVITI MURID
BERKEPERLUAN PENDIDIKAN KHAS
MASALAH PEMBELAJARAN
SEKOLAH RENDAH

PARTHIBAN A/L GOVINDASAMY

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2024

PEMBANGUNAN MODUL *CREATIVITY CLAY* UNTUK MENGAJAR
KREATIVITI MURID BERKEPERLUAN PENDIDIKAN KHAS
MASALAH PEMBELAJARAN SEKOLAH RENDAH

PARTHIBAN A/L GOVINDASAMY

TESIS DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI SYARAT UNTUK MEMPEROLEH
IJAZAH DOKTOR FALSAFAH

FAKULTI PEMBANGUNAN MANUSIA
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2024

UPSMP5-3/BO 32
Pind : 00 m/s: 1/1

Sila tanda (✓)
Kertas Projek
Sarjana Penyelidikan
Sarjana Penyelidikan dan Kerja Kursus
Doktor Falsafah

☒

INSTITUT PENGAJIAN SISWAZAH

PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN

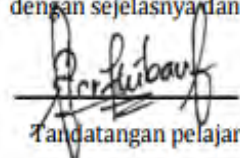
Perakuan ini telah dibuat pada 10.....(hari bulan)..SEPT..... (bulan) 20..24

i. Perakuan pelajar :

Saya, PARTHIBAN A/L GOVINDASAMY, P20201000412, FAKULTI PEMBANGUNAN MANUSIA (SILA NYATAKAN NAMA PELAJAR, NO. MATRIK DAN FAKULTI) dengan ini mengaku bahawa disertasi/tesis yang bertajuk _____

Pembangunan Modul Creativity Clay untuk Mengajar Kreativiti Murid Berkeperluan Pendidikan Khas Masalah Pembelajaran di Sekolah Rendah

adalah hasil kerja saya sendiri. Saya tidak memplagiat dan apa-apa penggunaan mana-mana hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dilakukan secara urusan yang wajar dan bagi maksud yang dibenarkan dan apa-apa petikan, ekstrak, rujukan atau pengeluaran semula daripada atau kepada mana-mana hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dinyatakan dengan sejasanya dan secukupnya

Tandatangan pelajar

ii. Perakuan Penyelia:

Saya, DR. NORAINI BINTI ABDULLAH (NAMA PENYELIA) dengan ini mengesahkan bahawa hasil kerja pelajar yang bertajuk _____

Pembangunan Modul Creativity Clay untuk Mengajar Murid Berkeperluan Pendidikan Khas Masalah Pembelajaran di Sekolah Rendah

(TAJUK) dihasilkan oleh pelajar seperti nama di atas, dan telah diserahkan kepada Institut Pengajian Siswazah bagi memenuhi sebahagian/sepenuhnya syarat untuk memperoleh Ijazah IJAZAH KEDOKTORAN (PENDIDIKAN KHAS) _____ (SILA NYATAKAN NAMA IJAZAH).

10/9/2024

Tarikh

Tandatangan Penyelia
DR. NORAINI BINTI ABDULLAH
PENYARAH KANAN
FAKULTI PEMBANGUNAN MANUSIA
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

**INSTITUT PENGAJIAN SISWAZAH /
INSTITUTE OF GRADUATE STUDIES**
**BORANG PENGESAHAN PENYERAHAN TESIS/DISERTASI/LAPORAN KERTAS PROJEK
DECLARATION OF THESIS/DISSERTATION/PROJECT PAPER FORM**

Tajuk / Title: PEMBANGUNAN MODUL CREATIVITY CLAY
UNTUK MENGAJAR KREATIVITI MURID BERKEPERLUAN
PENDIDIKAN KHAS MASALAH PEMBELAJARAN

No. Matrik / Matric's No.: P20201000412

Saya / I / : PARTHIBAN A/L GOVINDASAMY

(Nama pelajar / Student's Name)

mengaku membenarkan Tesis/Disertasi/Laporan Kertas Projek (Kedoktoran/Sarjana)* ini disimpan di Universiti Pendidikan Sultan Idris (Perpustakaan Tuanku Bainun) dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:-

acknowledged that Universiti Pendidikan Sultan Idris (Tuanku Bainun Library) reserves the right as follows:-

1. Tesis/Disertasi/Laporan Kertas Projek ini adalah hak milik UPSI.
The thesis is the property of Universiti Pendidikan Sultan Idris
2. Perpustakaan Tuanku Bainun dibenarkan membuat salinan untuk tujuan rujukan dan penyelidikan.
Tuanku Bainun Library has the right to make copies for the purpose of reference and research.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan Tesis/Disertasi ini sebagai bahan pertukaran antara Institusi Pengajian Tinggi.
The Library has the right to make copies of the thesis for academic exchange.
4. Sila tandakan (✓) bagi pilihan kategori di bawah / *Please tick (✓) for category below:-*

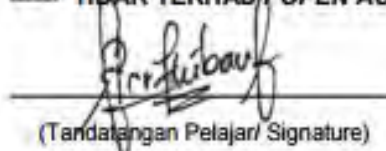
☐ **SULIT/CONFIDENTIAL**

Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan Malaysia seperti yang termaktub dalam Akta Rahsia Rasmi 1972. / *Contains confidential information under the Official Secret Act 1972*

☐ **TERHAD/RESTRICTED**

Mengandungi maklumat terhad yang telah ditentukan oleh organisasi/badan di mana penyelidikan ini dijalankan. / *Contains restricted information as specified by the organization where research was done.*

☒ **TIDAK TERHAD/ OPEN ACCESS**

(Tandatangan Pelajar/ Signature)

Tarikh: 20/9/2024

(Tandatangan Penyelia / Signature of Supervisor)
& (Nama & Cop Rasmi / Name & Official Stamp)

DR. NORAINI BINTI ABDULLAH
PENSYARAH KAJIAN
FAKULTI PEMBANGUNAN MANUSIA
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

Catatan: Jika Tesis/Disertasi ini SULIT @ TERHAD, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa/organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh laporan ini perlu dikelaskan sebagai SULIT dan TERHAD.

Notes: If the thesis is CONFIDENTIAL or RESTRICTED, please attach with the letter from the organization with period and reasons for confidentiality or restriction.

PENGHARGAAN

Salam Sejahtera!

Setinggi-tinggi penghargaan saya ucapkan kepada Dr. Noraini binti Abdullah, penyelia utama yang sentiasa memberi bimbingan, tunjuk ajar, serta nasihat dengan penuh sabar dan kasih sayang. Dr. Noraini juga merupakan sumber inspirasi dan rujukan yang amat bernilai bagi saya. Tidak dilupakan, ucapan penghargaan kepada Professor Dr. Therese M. Cumming, penyelia kedua dari University of New South Wales, Australia, atas segala tunjuk ajar dan sokongan yang diberikan sepanjang kajian ini dijalankan. Jasa dan budi kedua-dua penyelia saya sangat saya hargai, dan sumbangan idea mereka telah memberikan pedoman berharga dalam perjalanan saya sebagai pelajar kedoktoran.

Saya juga ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada isteri saya yang tercinta, Dr. Vanneetha Arivananthan, atas sokongan moral dan motivasi yang tidak putus-putus. Terima kasih juga kepada ibu bapa saya, Encik Govindasamy dan Puan Sarasvati, serta ibu dan ayah mertua, Encik Arivananthan dan Puan Muniamah, atas sokongan dan dorongan moral yang berterusan. Tidak dilupakan, penghargaan khas kepada anak saya, Thejasshvikha, yang memberi ruang dan masa untuk saya menulis tesis ini, dari masa dalam kandungan ibu sehingga kini pada usia 3 tahun. Sokongan ahli keluarga yang lain juga sangat dihargai kerana sentiasa memahami keadaan saya dan memberikan sokongan moral sepanjang perjalanan ini.

Ucapan terima kasih juga saya sampaikan kepada rakan-rakan seperjuangan yang tidak jemu memberi motivasi dan dorongan, membantu saya dalam menyiapkan tesis ini. Akhir sekali, terima kasih kepada semua individu yang terlibat, secara langsung atau tidak langsung, atas sumbangan idea, bantuan, dan sokongan yang saya terima. Segala didikan, nasihat, dan bimbingan yang diberikan telah menyumbang kepada kejayaan yang amat bermakna ini. Semoga penyelidikan dan tesis ini menjadi wadah ilmu yang bermanfaat untuk generasi akan datang.

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan mereka bentuk dan membangunkan modul *Creativity Clay* untuk mengajar kreativiti Murid Berkeperluan Pendidikan Khas (MBPK) masalah pembelajaran di Program Pendidikan Khas Integrasi (PPKI) Sekolah Rendah. Kajian ini menggunakan Pendekatan Reka Bentuk dan Pembangunan Ubahsuai melibatkan fasa analisis keperluan, fasa reka bentuk dan pembangunan dan fasa penilaian. Data fasa analisis keperluan, dikumpul melalui kajian tinjauan menggunakan soal selidik skala Likert 5 poin yang diedarkan kepada 79 guru pendidikan khas, menunjukkan tahap kreativiti yang rendah dalam kalangan MBPK masalah pembelajaran, dengan skor min 2.02 merentas empat aspek kreativiti, iaitu; a) keaslian, b) kelancaran, c) fleksibiliti, dan d) penghuraian. Data analisis keperluan menunjukkan terdapat keperluan yang tinggi untuk membangunkan modul *Creativity Clay*. Kaedah *Fuzzy Delphi* telah digunakan untuk reka bentuk modul, dengan 21 orang panel pakar. Analisis berasaskan respon pakar terhadap soal selidik yang mengandungi tujuh skala *Fuzzy* linguistik. Dapatan fasa reka bentuk menunjukkan bahawa panel pakar telah mencapai kesepakatan yang tinggi bagi konstruk dan item yang terdapat dalam modul tersebut dengan memenuhi syarat *Fuzzy Delphi* seperti nilai *threshold* $(d) \leq 0.2$, peratus kesepakatan pakar > 75 peratus dan nilai Alpha Cut > 0.5 . Pembangunan modul menggunakan Model Pembinaan Modul Sidek. Penilaian kebolegunaan modul dilakukan melalui kaedah tinjauan menggunakan soal selidik skala Likert 5 poin terhadap 39 orang guru pendidikan khas. Dapatan penilaian kebolegunaan menunjukkan modul *Creativity Clay* memperoleh tahap kebolegunaan yang tinggi dengan purata keseluruhan min 4.93. Seterusnya, dapatan temu bual menunjukkan modul ini memiliki kebolegunaan yang tinggi dari aspek a) kegunaan modul, b) kualiti kandungan, c) kesesuaian item, d) kepuasan pengguna, dan e) potensi keberkesanan. Kesimpulannya, modul *Creativity Clay* ini mempunyai kebolegunaan yang tinggi serta berpotensi untuk meningkatkan kemahiran kreativiti MBPK masalah pembelajaran di PPKI sekolah rendah.

DEVELOPMENT OF CREATIVITY CLAY MODULE TO TEACH CREATIVITY FOR STUDENTS WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS IN PRIMARY SCHOOL

ABSTRACT

This study aims to develop a Creativity Clay module to teach creativity for Special Educational Needs (SEN) students with learning disabilities in the Special Education Integration Program (SEIP) at the primary school level. It adopts a Modified Design and Development Approach, comprising needs analysis, design and development, and evaluation phases. The needs analysis data, gathered through survey study with a 5-point Likert scale questionnaire distributed to 79 special education teachers, revealed a low level of creativity among SEN students, with a mean score of 2.02 across four creativity aspects, namely; a) originality, b) fluency, c) flexibility, and d) elaboration. Moreover, the needs analysis data reveals there is a high demand for the development of Creativity Clay module. The Fuzzy Delphi method was used for module design, with 21 experts. Analysis based on expert responses to questionnaires containing seven linguistic Fuzzy scales. The design phase findings indicate that the expert panel achieved high consensus regarding the module's constructs and items, meeting Fuzzy Delphi conditions such as threshold value ($d \leq 0.2$), expert agreement percentage > 75 percent and Alpha Cut value > 0.5 . The module development uses Sidek's Module Construction Model. Evaluation of the usability of the module was done through a survey method using a 5-point Likert scale questionnaire against 39 special education teachers. Usability evaluation showed the module obtained a high usability score of 4.93. Then, the interview analysis reveals positive feedback on a) module usability, b) content quality, c) item suitability, d) user satisfaction, and e) potential effectiveness. In conclusion, the developed Creativity Clay module is highly usable and has the potential to improve the creativity skills of SEN students at SEIP primary school.

KANDUNGAN**Muka Surat**

PERAKUAN KEASLIAN	ii
PENGESAHAN PENYERAHAN TESIS	iii
PENGHARGAAN	iv
ABSTRAK	v
ABSTRACT	vi
KANDUNGAN	vii
SENARAI JADUAL	xv
SENARAI RAJAH	xxi
SENARAI SINGKATAN	xxiv

BAB 1	PENDAHULUAN	1
	1.1 Pengenalan	1
	1.2 Latar Belakang Kajian	4
	1.3 Pernyataan Masalah	16
	1.4 Tujuan Kajian	27
	1.5 Objektif Kajian	28
	1.6 Persoalan Kajian	28
	1.7 Kerangka Kajian	29
	1.7.1 Kerangka Konseptual Kajian	29
	1.8 Kepentingan Kajian	34

1.9	Batasan Kajian	38
1.10	Definisi Operasional Kajian	42
1.10.1	Pembangunan Modul	42
1.10.2	<i>Creativity</i>	43
1.10.3	<i>Clay</i>	45
1.10.4	Modul <i>Creativity Clay</i>	45
1.10.5	Mengajar	46
1.10.6	Murid Berkeperluan Pendidikan Khas (MBPK) Masalah Pembelajaran	46
1.10.7	Sekolah Rendah	48
1.11	Kesimpulan	48

BAB 2 TINJAUAN LITERATUR

2.1	Pengenalan	50
2.2	Pendidikan Khas	51
2.2.1	Transformasi Pendidikan Khas di Malaysia	54
2.3	Program Pendidikan Khas Integrasi (PPKI) di Malaysia	60
2.4	Murid Berkeperluan Pendidikan Khas (MBPK)	62
2.4.1	Murid Masalah Pembelajaran	65
2.5	Kurikulum Pendidikan Khas Masalah Pembelajaran	69
2.6	Kreativiti	74
2.7	Kepentingan Kreativiti	81
2.7.2	Kepentingan Kreativiti untuk Murid Berkeperluan Pendidikan Khas (MBPK) Masalah Pembelajaran	91

2.8	Kajian Lepas Berkaitan Kreativiti Murid	95
2.8.1	Tahap Kemahiran Kreativiti dalam kalangan Murid	100
2.8.2	Strategi Pengajaran Kreativiti di Sekolah	105
2.8.3	Penilaian Kreativiti	108
2.8.4	Instrumen Kreativiti	109
2.8.5	Halangan dan Cabaran dalam Mengajar Kreativiti	113
2.9	<i>Clay</i>	126
2.9.1	Keunikan <i>Korean Clay</i>	131
2.9.2	Analisis Perbandingan <i>Korean Clay</i> dengan <i>Clay</i> lain	132
2.9.3	Penggunaan <i>Clay</i> sebagai terapi	136
2.10	Kerangka Teoretikal Kajian	138
2.10.1	Teori Kreativiti Torrance (1962)	141
2.10.1.2	Perbandingan Teori Kreativiti Torrance dengan Teori Kreativiti yang Lain	153
2.10.2	Teori Konstruktivisme (1978)	156
2.10.2.1	Aplikasi Teori Konstruktivisme dalam Kajian	163
2.10.3	Model Pembinaan Modul Sidek	166
2.11	Modul Pengajaran	175
2.11.1	Objektif Modul Pengajaran	177
2.11.2	Kandungan Modul Pengajaran	179
2.11.3	Strategi Pengajaran	180
2.11.4	Penilaian Modul Pengajaran	180

2.11.5	Kajian Lepas Pembangunan Modul Pengajaran	181
2.12	Kesimpulan	190
BAB 3	METODOLOGI KAJIAN	191
3.1	Pengenalan	191
3.2	Reka Bentuk Kajian	192
3.3	Kerangka Metodologi Kajian	195
3.4	Fasa Analisis Keperluan	197
3.4.1	Tujuan Fasa Analisis Keperluan	200
3.4.2	Metod Kajian	201
3.4.3	Instrumen Kajian	203
3.4.4	Sampel Kajian	205
3.4.5	Kajian Rintis	208
3.4.6	Kesahan Instrumen	210
3.4.7	Kebolehpercayaan Instrumen	220
3.4.8	Prosedur Kajian	223
3.4.9	Prosedur Penganalisisan Data	225
3.5	Fasa Reka Bentuk dan Pembangunan	226
3.5.2	Tujuan Fasa Reka Bentuk dan Pembangunan	232
3.5.3	Metod Kajian	233
3.5.4	Instrumen Kajian	238
3.5.5	Sampel Kajian	247
3.5.6	Kesahan Instrumen	249

3.5.7	Prosedur Kajian	249
3.5.8	Prosedur Penganalisan Data	250
3.6	Fasa Penilaian	255
3.6.2	Tujuan Fasa Penilaian	259
3.6.3	Metod Kajian	259
3.6.3.1	Analisis Tematik	261
3.6.4	Instrumen Kajian	262
3.6.5	Sampel Kajian	266
3.6.6	Kajian Rintis	269
3.6.7	Kesahan Instrumen	270
3.6.8	Kebolehpercayaan Instrumen	279
3.6.9	Prosedur Kajian	282
3.6.10	Prosedur Penganalisan Data	284
3.6.11	Matrik Pembangunan Modul <i>Creativity Clay</i>	288
3.7	Kesimpulan	289

BAB 4 DAPATAN KAJIAN 291

4.1	Pengenalan	291
4.2	Analisis Data Fasa Analisis Keperluan	292
4.2.1	Latar Belakang Responden	293
4.2.2	Dapatan Konstruk Pengetahuan Guru Pendidikan Khas terhadap Kemahiran Kreativiti MBPK Pembelajaran Sekolah Rendah	295
4.2.3	Dapatan Konstruk Pendapat Guru Pendidikan Khas terhadap Keperluan Membangunkan Modul	302

Creativity Clay untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran Sekolah Rendah

4.2.4	Rumusan Dapatan Fasa Analisis Keperluan	305
4.3	Analisis Data Fasa Reka Bentuk dan Pembangunan	306
4.3.1	Dapatan Fasa Reka Bentuk Modul <i>Creativity Clay</i>	307
4.3.2	Dapatan Keseluruhan Kesepakatan Pakar Terhadap Konstruk Utama Modul <i>Creativity Clay</i> Berdasarkan Kaedah <i>Fuzzy Delphi</i>	309
4.3.3	Dapatan Kesepakatan Pakar Bagi Setiap Konstruk menggunakan kaedah <i>Fuzzy Delphi</i>	311
4.3.3.1	Dapatan Bagi Elemen Konstruk Grid Kurikulum Berdasarkan Kaedah <i>Fuzzy Delphi</i> dan Cadangan Panel Pakar	312
4.3.3.2	Dapatan Bagi Elemen Konstruk Panduan Menggunakan Modul Berdasarkan Kaedah <i>Fuzzy Delphi</i> dan Cadangan Panel Pakar	314
4.3.3.3	Dapatan Bagi Elemen Konstruk Pernyataan Tujuan Berdasarkan Kaedah <i>Fuzzy Delphi</i> dan Cadangan Panel Pakar	317
4.3.3.4	Dapatan Bagi Elemen Konstruk Prasyarat Kemahiran dan Pengetahuan Berdasarkan Kaedah <i>Fuzzy Delphi</i> dan Cadangan Panel Pakar	320
4.3.3.5	Dapatan Bagi Elemen Konstruk Objektif Berdasarkan Kaedah <i>Fuzzy Delphi</i> dan Cadangan Panel Pakar	322
4.3.3.6	Dapatan Bagi Elemen Konstruk Peralatan dan Sumber yang perlu digunakan bersama-sama modul Berdasarkan Kaedah <i>Fuzzy Delphi</i> dan Cadangan Panel Pakar	325
4.3.3.7	Dapatan Bagi Elemen Konstruk Rujukan Berdasarkan Kaedah <i>Fuzzy Delphi</i> dan Cadangan Panel Pakar	329

4.3.3.8	Dapatan Bagi Elemen Konstruk Aktiviti-aktiviti Pengajaran Berdasarkan Kaedah <i>Fuzzy Delphi</i> dan Cadangan Panel Pakar	331
4.3.3.9	Dapatan Bagi Elemen Konstruk Penilaian Berdasarkan Kaedah <i>Fuzzy Delphi</i> dan Cadangan Panel Pakar	339
4.3.3.10	Dapatan Bagi Elemen Konstruk Susun Atur Tema Aktiviti Pengajaran dalam Modul Pengajaran <i>Creativity Clay</i> Berdasarkan Kaedah <i>Fuzzy Delphi</i> dan Cadangan Panel Pakar	342
4.3.4	Cadangan atau Komen Keseluruhan Pakar Terhadap Reka Bentuk dan Pembangunan Modul <i>Creativity Clay</i>	345
4.3.5	Rumusan Dapatan Fasa Reka Bentuk	348
4.3.6	Dapatan Fasa Pembangunan	352
4.3.7	Deskripsi Panel Pakar Bagi Pengesahan Konstruk Utama Modul <i>Creativity Clay</i>	370
4.3.8	Rumusan Dapatan Fasa Reka Bentuk dan Pembangunan	373
4.4	Analisis Data Fasa Penilaian	374
4.4.1	Analisis Dapatan Kajian Tinjauan	374
4.4.1.1	Latar Belakang Responden	375
4.4.1.2	Dapatan Konstruk Penilaian Kebolegunaan Modul <i>Creativity Clay</i>	377
4.4.1.3	Rumusan Dapatan Kajian Tinjauan	388
4.4.2	Analisis Dapatan Temu Bual Separa Berstruktur	389
4.4.2.1	Latar Belakang Responden	390
4.4.2.2	Dapatan Temu Bual Separa Berstruktur	391

4.4.2.3	Rumusan Dapatan Temu Bual Separa Berstruktur	419
4.5	Kesimpulan	420
BAB 5	PERBINCANGAN DAN KESIMPULAN	421
5.1	Pengenalan	421
5.2	Ringkasan Kajian	422
5.3	Perbincangan Dapatan Kajian	425
5.3.1	Perbincangan Dapatan Fasa Analisis Keperluan	426
5.3.2	Perbincangan Dapatan Kajian Fasa Reka bentuk dan Pembangunan	440
5.3.3	Perbincangan Dapatan Kajian Fasa Penilaian	455
5.4	Implikasi kajian	465
5.4.1	Implikasi Teori	466
5.4.2	Implikasi Praktikal	471
5.5	Sumbangan Kajian	476
5.6	Cadangan Dapatan Kajian	479
5.7	Cadangan Kajian Lanjutan	483
5.8	Kesimpulan	487
	RUJUKAN	489
	LAMPIRAN	535

SENARAI JADUAL

No. Jadual		Muka Surat
1.1	Bilangan Murid Masalah Pembelajaran di PPKI Sekolah Rendah Tahun 2019 hingga 2023	8
1.2	Bilangan MBPK di PPKI Sekolah Rendah Mengikut Negeri dan Kategori Kurang Upaya	9
2.2	Definisi Kreativiti dalam Bidang Pendidikan	80
2.6	Matriks Kajian Lepas berkaitan Kreativiti dalam Bidang Pendidikan	96
2.7	Strategi Pengajaran Kreativiti di Sekolah	107
2.8	Instrumen Pengukuran Kreativiti	112
2.3	Analisis Perbandingan <i>Korean Clay</i> dengan <i>Clay</i> yang Lain	134
2.4	Perbezaan antara Teori Objektivisme dan Teori Konstruktivisme dalam reka bentuk pembelajaran.	162
2.5	Struktur dan Kandungan Modul (Henson, 1985)	177
3.1	Perbandingan Dua Jenis Penyelidikan Reka Bentuk dan Pembangunan	194
3.2	Dimensi, Bilangan Item dan Sumber diadaptasi dalam Instrumen Soal Selidik bagi Kajian Tinjauan Analisis Keperluan	204

3.3	Bilangan Pakar dan Implikasinya terhadap Skor CVI diterima	212
3.4	Skor Item dan Penjelasan	214
3.5	Skor Item dengan Nilai CVI	215
3.6	Penilaian pada Bahagian II Soal Selidik Analisis Keperluan: Item dinilai 3 Atau 4 pada Skala Yang Berkaitan 4 Point	216
3.7	Penilaian pada Bahagian III Soal Selidik Analisis Keperluan: Item dinilai 3 Atau 4 pada Skala yang Berkaitan 4 Point	217
3.8	Item yang ditolak atau diubahsuai pada Bahagian II Soal Selidik Analisis Keperluan	217
3.9	Item yang ditolak atau diubahsuai pada Bahagian III Soal Selidik Analisis Keperluan	218
3.10	Keputusan Analisis Kesahan Berdasarkan I-CVI, S-CVI (Purata), dan Statistik Kappa	219
3.11	Jadual Interpretasi Nilai Alpha Cronbach (Bond & Fox, 2015)	221
3.12	Nilai Alpha Cronbach untuk Soal Selidik Analisis Keperluan	222
3.13	Jadual Interpretasi Min Analisis Keperluan	225
3.14	Bahagian, Konstruk, Jumlah Elemen dan Sumber Adaptasi Soal Selidik	239
3.15	Elemen Konstruk Grid Kurikulum	240
3.16	Elemen Konstruk Panduan Menggunakan Modul	240
3.17	Elemen Konstruk Pernyataan Tujuan	241

3.18	Elemen Konstruk Prasyarat Kemahiran dan Pengetahuan	241
3.19	Elemen Konstruk Objektif	242
3.20	Elemen Konstruk Peralatan dan Sumber yang perlu digunakan bersama-sama Modul	242
3.21	Elemen Konstruk Rujukan	243
3.22	Elemen Konstruk Aktiviti-aktiviti Pengajaran	244
3.23	Elemen Konstruk Penilaian	246
3.24	Aras Persetujuan dan Skala Fuzzy bagi 7 poin	252
3.25	Aras Persetujuan dan Skala Fuzzy bagi 5 poin	253
3.26	Aras Tahap dan Skala Fuzzy 7 poin	253
3.27	Struktur Soal Selidik Fasa Penilaian Kebolehgunaan Modul	263
3.28	Soalan-soalan Temu Bual Separa Berstruktur untuk Menilai Kebolehgunaan Modul	265
3.29	Skor Item dan Penjelasan bagi Fasa Penilaian Kebolehgunaan	272
3.30	Skor Item dengan Nilai CVI untuk Fasa Penilaian	273
3.31	Penilaian pada Bahagian B Dimensi 1: Kualiti Kandungan dalam Soal Selidik Penilaian Kebolehgunaan	274
3.32	Penilaian pada Bahagian B Dimensi 2: Potensi Keberkesanan Soal Selidik Penilaian Kebolehgunaan	275
3.33	Penilaian pada Bahagian B Dimensi 3: Kepuasan Keseluruhan Soal Selidik Penilaian Kebolehgunaan	276

3.34	Keputusan Analisis Kesahan Berdasarkan I-CVI, S-CVI (Purata), dan Statistik Kappa	276
3.35	Item yang telah diubahsuai pada temu bual separa berstruktur	278
3.36	Jadual Interpretasi Nilai Alpha Cronbach (Bond & Fox, 2015)	280
3.37	Nilai Alpha Cronbach untuk Soal Selidik Penilaian Kebolegunaan	281
3.38	Matriks Pembangunan Modul <i>Creativity Clay</i>	289
4.1	Latar Belakang Responden Kajian	294
4.2	Dapatan Dimensi A: Keaslian (Kebolehan menghasilkan idea yang asli atau tidak pernah diperkenalkan atau unik)	296
4.3	Dapatan Dimensi B: Kelenturan (Kemahiran keluar dari pendekatan yang biasa untuk menyelesaikan masalah, menguji andaian dan memperkembangkan kepada perspektif baharu)	297
4.4	Dapatan Dimensi C: Kefasihan (Kebolehan untuk menghasilkan banyak idea yang boleh dipelbagaikan dan kebolehan melihat berbagai-bagai kaitan serta pola)	298
4.5	Dapatan Dimensi D: Penghuraian (Kebolehan menambah butiran kepada idea-idea asas yang dihasilkan atau kebolehan menghuraikan sesuatu secara terperinci)	300
4.6	Keseluruhan Konstruk Pengetahuan Guru Pendidikan Khas terhadap Kemahiran Kreativiti MBPK Masalah Pembelajaran Sekolah Rendah	301
4.7	Dapatan Konstruk Pendapat Guru Pendidikan Khas terhadap Keperluan Membangunkan Modul <i>Creativity Clay</i> untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran Sekolah Rendah	303

4.8	Nilai threshold (d), Peratus Kesepakatan Pakar dan Nilai Skor Fuzzy (A) bagi Konstruk Utama Modul Creativity Clay	310
4.9	Dapatan Keseluruhan Elemen Konstruk Grid Kurikulum	312
4.10	Dapatan Keseluruhan Elemen Konstruk Panduan Menggunakan Modul	315
4.11	Dapatan Keseluruhan Elemen Konstruk Pernyataan Tujuan	317
4.12	Dapatan Keseluruhan Elemen Konstruk Prasyarat Kemahiran dan Pengetahuan	320
4.13	Dapatan Keseluruhan Elemen Konstruk Objektif	323
4.14	Dapatan Keseluruhan Elemen Konstruk Peralatan dan Sumber yang digunakan	325
4.15	Dapatan Keseluruhan Elemen Konstruk Rujukan	329
4.16	Dapatan Keseluruhan Elemen Konstruk Aktiviti-aktiviti Pengajaran	332
4.17	Dapatan Keseluruhan Elemen Konstruk Penilaian	340
4.18	Dapatan Keseluruhan Elemen Konstruk Susun Atur Tema Aktiviti Pengajaran	342
4.19	Komen Keseluruhan Pakar Terhadap Pembangunan Modul <i>Creativity Clay</i>	346
4.20	Kesepakatan Pakar Terhadap Setiap Konstruk dalam Modul	348
4.21	Rumusan Pemilihan Item dalam Setiap Konstruk	349
4.22	Struktur dan Kandungan Modul <i>Creativity Clay</i>	358
4.23	Keputusan Kesahan Kandungan Modul	369

4.24	Analisis Kelulusan Ikhtisas Tertinggi Panel Pakar	372
4.25	Analisis Tempoh Pengalaman Panel Pakar	372
4.26	Latar Belakang Responden Kajian	376
4.27	Dapatan Dimensi 1: Kualiti Kandungan	377
4.28	Dapatan Dimensi 2: Potensi Keberkesanan	381
4.29	Dapatan Dimensi 3: Kepuasan Keseluruhan	386
4.30	Rumusan Keseluruhan Dapatan Penilaian Kebolehgunaan Modul <i>Creativity Clay</i>	389
4.31	Latar Belakang Responden Kajian	390
4.32	Pendapat dan persetujuan peserta kajian terhadap tema kebergunaan modul	394
4.33	Pendapat dan persetujuan peserta kajian terhadap tema Kualiti Kandungan	400
4.34	Pendapat dan persetujuan peserta kajian terhadap tema Kesesuaian Aktiviti	404
4.35	Pendapat dan persetujuan peserta kajian terhadap tema Kepuasan Pengguna	411
4.36	Pendapat dan persetujuan peserta kajian terhadap tema Potensi Keberkesanan	415

SENARAI RAJAH

No. Rajah		Muka Surat
1.1.	Bilangan Kajian Kreativiti di Sekolah Rendah bermula tahun 2020 hingga 2024 di Peringkat Antarabangsa	25
1.2.	Bilangan Kajian Kreativiti dalam Bidang Pendidikan di Malaysia bermula tahun 2020 hingga 2024	26
1.3.	Kerangka Konseptual Kajian	33
2.1.	Taksonomi Bloom yang asal dan yang disemak semula	85
2.2.	Kerangka Teoretikal	140
2.3.	Tujuh Perkara yang digariskan oleh Torrance untuk Menjana Pemikiran Kreatif	142
2.4.	Komponen yang Menjana Pemikiran Kreatif dan Kreativiti Murid	147
2.5.	Teori Konstruktivisme dalam Reka Bentuk Modul <i>Creativity Clay</i> untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran <i>Sumber: Diadaptasi dan diubahsuai dari Meyer, D. L. (2009). The Poverty of Constructivism. Educational Philosophy and Theory. 41(3), 332-341.</i>	164
2.6.	Model Pembinaan Modul Sidek (Sidek Mohd Noah & Jamaludin Ahmad, 2001) Sumber: Sidek Mohd Noah dan Jamaludin Ahmad (2005), Pembinaan Modul Bagaimana Membina Modul Latihan dan Modul Akademik, Penerbit UPM (2 nd ed., hlm 27)	173
3.1.	Kerangka Metodologi Kajian	196

3.2.	Lima Langkah Analisis Keperluan yang digariskan oleh McKillip (1987)	199
3.3.	Adaptasi Model Pembinaan Modul Sidek (Sidek Mohd Noah & Jamaludin Ahmad, 2001) dalam Pembangunan Modul <i>Creativity Clay</i> . Sumber: Sidek Mohd Noah dan Jamaludin Ahmad (2008), Pembinaan Modul Bagaimana Membina Modul Latihan dan Modul Akademik, Penerbit UPM (2 nd ed., hlm 27)	232
3.4.	Rumus bagi mendapatkan nilai <i>Threshold, d</i>	254
3.5.	Proses Penilaian Kebolegunaan Modul <i>Creativity Clay</i> menggunakan Model Pembinaan Modul Sidek (2001)	258
3.6.	Prosedur Analisis Data Analisis Tematik yang Digunakan dalam Kajian ini. (Adaptasi daripada Braun & Clarke (2006))	285
4.1.	Adaptasi Model Pembinaan Modul Sidek (Sidek Mohd Noah & Jamaludin Ahmad, 2001) Sumber: Amani Dahaman (2014). Pembangunan modul m-pembelajaran bahasa arab di institut pendidikan guru (Diseratsi Kedoktoran). Universiti Malaya, Kuala Lumpur.	354
4.2.	Kerangka Pembangunan Modul <i>Creativity Clay</i>	357
4.3.	Contoh Rancangan Pengajaran Harian (RPH)	363
4.4.	Aplikasi strategi pengajaran dalam RPH	364
4.5.	Kit <i>Creativity Clay</i>	365
4.6.	Kod QR yang tedapat dalam RPH	366
4.7.	Muka Depan Modul <i>Creativity Clay</i>	367
4.8.	Isi Kandungan Modul <i>Creativity Clay</i>	368
4.9.	Tema, sub tema dan sub-sub tema yang diperolehi daripada proses pengekodan.	393

5.1. Kerangka Pembangunan Modul *Creativity Clay*

471

SENARAI SINGKATAN

BBM	Bahan Bantu Mengajar
DSKP	Dokumen Standard Kurikulum dan Pentaksiran
KKM	Kementerian Kesihatan Malaysia
KPM	Kementerian Pendidikan Malaysia
KSSR	Kurikulum Standard Sekolah Rendah
KSSRPK	Kurikulum Standard Sekolah Rendah Pendidikan Khas
MBPK	Murid Berkeperluan Pendidikan Khas
NGO	<i>Non-Government Organization</i>
OECD	<i>Organization for Economic Cooperation Development</i>
OKU	Orang Kurang Upaya
PDPC	Pengajaran dan Pemudahcaraan
PPI	Program Pendidikan Inklusif
PPKI	Program Pendidikan Khas Integrasi
PPPM	Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia
PRP	Pendekatan Reka Bentuk dan Pembangunan
RPH	Rancangan Pengajaran Harian
SPK	Sekolah Pendidikan Khas
UNESCO	<i>United Nations Education Science and Culture Organization</i>

SENARAI LAMPIRAN

- A Soal Selidik Fasa 1 Analisis Keperluan
- B Soal Selidik Fasa 2 Reka Bentuk dan Pembangunan Modul
- C Soal Selidik Fasa 3 Penilaian Kebolehgunaan Modul
- D Protokol Temu Bual Separa Struktur
- E Senarai Pakar Kesahan Muka Instrumen
- F Senarai Pakar Kesahan Kandungan
- G Senarai Pakar Kaedah *Fuzzy Delphi*
- H Sijil Pendaftaran Hak Cipta Modul *Creativity Clay*
- I Senarai Penulisan dan Penerbitan Artikel
- J Senarai Pembentangan Kajian dalam Persidangan
- K Senarai Anugerah dan Pencapaian
- L Surat Kebenaran Menjalankan Kajian EPRD, KPM
- M Surat Kebenaran Menjalankan Kajian JPN Selangor
- N Surat Kebenaran Menjalankan Kajian RMIC, UPSI

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

Abad ke-21 ini membawa transformasi dalam kehidupan manusia dengan pelbagai cabaran. Seiring dengan perkembangan terkini, murid-murid perlu diajar kemahiran-kemahiran kritikal seperti kemahiran pemikiran kritikal, komunikasi, kolaboratif dan kreativiti (Buku Panduan Pelaksanaan Pendidikan Abad ke-21, 2017). Maka, kemahiran kreativiti menjadi elemen yang penting dalam abad ke-21 ini (Istiq'Faroh, Suhardi & Mustadi, 2020). Kini, kemahiran kreativiti bukan lagi sebagai kemahiran pilihan manakala kemahiran kreativiti menjadi satu keperluan untuk generasi muda (Agnoli, Runco, Kirsch, & Corazza, 2018). Selaras dengan itu, kemahiran kreativiti dipilih sebagai pemangkin inovasi dalam *International Student Assessment Program (PISA)* 2021 oleh *Organization for Economic Cooperation and Development (OECD)*, 2019). Selain itu, kemahiran kreativiti menjadi keutamaan dalam kompetensi transformatif masa depan (OECD, 2018; Vincent-Lancrin et al., 2019). Kemahiran kreativiti diperlukan bagi menyelesaikan sesuatu masalah dengan kreatif dan inovatif

demi mencapai *Sustainable Development Goals* (SDG) yang ditentukan oleh United Nations (UN, 2015).

United Nations Children's Fund (UNICEF, 2015) telah menetapkan kemahiran kreativiti sebagai kemahiran pertama daripada 12 kemahiran teras untuk kehidupan yang perlu kanak-kanak mengembangkan sejak kecil sebagai usaha mentransformasikan pendidikan melalui kemahiran hidup dan pendidikan kewarganegaraan. Menurut UNICEF (2015) kemahiran kreativiti mampu meningkatkan prestasi akademik dan mengembangkan bakat kanak-kanak mahupun membina proses pemikiran inovatif. Kemahiran kreativiti merupakan kemampuan atau keupayaan untuk menghasilkan sesuatu yang baharu dan berguna (Chen et al., 2021). Justeru, Wong (2020) menyatakan kreativiti sebagai kemampuan untuk menghasilkan karya yang mempunyai 'novelty' atau mempunyai elemen baharu dalam karya serta idea yang asli, tidak dijangka oleh orang lain.

Namun begitu, bukan semua individu boleh menunjukkan kemahiran kreativitinya. Oleh itu, kemahiran kreativiti perlu dibangunkan dan dikembangkan dalam kalangan murid semasa pengajaran dan pembelajaran menerusi strategi pengajaran guru yang kreatif (Adibah & Hafizhah, 2021). Hal ini kerana, kreativiti merupakan sesuatu yang boleh diajar dan dilatih (Sun, Wang & Wegerif, 2020). Sebagai bukti kajian Lu, Wu, dan Huang (2021) membuktikan bahawa penerapan kemahiran kreativiti melalui pendidikan STEAM dapat menjayakan pengajaran dan pembelajaran di dalam bilik darjah. Oleh yang demikian, proses pengajaran dan pembelajaran seharusnya bertujuan untuk membangunkan kebolehan kreativiti dalam kalangan murid-murid sekolah rendah termasuk Murid Berkeperluan Pendidikan Khas (MBPK) masalah pembelajaran. Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM)

memperkasakan kemahiran kreativiti menerusi elemen merentasi kurikulum untuk murid arus perdana dan juga MBPK masalah pembelajaran berpandukan kepada buku panduan kreativiti sekolah rendah.

Sehubungan dengan itu, kemahiran kreativiti perlu dipupuk dalam kalangan MBPK di sekolah rendah terutamanya murid masalah pembelajaran sebagai persediaan awal transisi ke sekolah menengah untuk menguasai pendidikan teknikal dan vokasional (Norfarahi, Mohd Isa & Khadijah, 2020). Oleh itu, pengajaran kemahiran kreativiti membantu murid menguasai kemahiran teknikal dan vokasional sebagai persediaan ke alam pekerjaan serta memenuhi keperluan masa depan (Anizam, Manisah & Norhayati, 2020). Kemahiran kreativiti mampu melahirkan idea yang kreatif untuk mencari laluan alternatif bagi murid masalah pembelajaran dengan memasarkan idea kreatif tersebut (Widoyoko, Budi Setiawan, Khabib Sholeh & Ibnu Shina, 2018).

Namun, dapatan kajian-kajian lepas oleh Bulut, Samur dan Comert (2022); Istiq'Faroh, Suhardi dan Mustadi (2020); Darmiany dan Maulyda (2022); Neville dan Makopoulou (2021) berkaitan kreativiti telah menunjukkan bahawa tahap kreativiti murid berada pada tahap yang rendah. Kajian-kajian lepas turut menyatakan terdapat kelemahan dalam menunjukkan kemahiran kreativiti dalam kalangan murid. Oleh yang demikian, kajian ini bertujuan untuk membangunkan modul *Creativity Clay* untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran di sekolah rendah. Seterusnya, bab ini membincangkan latar belakang kajian, pernyataan masalah, tujuan dan objektif kajian, persoalan kajian, kerangka konseptual kajian, kepentingan kajian, batasan kajian dan definisi operasional kajian.

1.2 Latar Belakang Kajian

KPM sentiasa berpegang pada amanah yang diberi iaitu meningkatkan kualiti pendidikan selaras dengan perkembangan dunia. Oleh itu, KPM terus memastikan MBPK mempunyai peluang untuk mendapatkan pendidikan yang berkualiti tinggi dan relevan dengan keperluan mereka. Sehubungan dengan itu, proses transformasi yang berlaku dalam bidang Pendidikan Khas sangat nyata dan realistik. Perubahan ini bukan sahaja berlaku dari segi dasar, akta, peraturan, dan undang-undang mahupun aspek kurikulum Pendidikan Khas mengikut modenisasi di peringkat dunia.

Pendidikan Khas bertujuan untuk memenuhi keperluan pendidikan MBPK yang kurang upaya penglihatan, kurang upaya pendengaran, kurang upaya pertuturan, kurang upaya fizikal, masalah pembelajaran, dan kurang upaya pelbagai di peringkat prasekolah, rendah, menengah, dan lepasan menengah (KPM, 2012). Keprihatinan negara terhadap MBPK ini semakin terserlah dalam semua aspek. Sebagai titik permulaan, kerajaan berusaha untuk menaiktarafkan sistem pendidikan formal kepada MBPK dengan memperkenalkan Program Pendidikan Khas seperti Program Pendidikan Khas Integrasi (PPKI) dan Program Pendidikan Inklusif (PPI).

Menerusi Akta Pendidikan 1996, Peraturan-peraturan Pendidikan (Pendidikan Khas 2013) pendidikan untuk kanak-kanak berkeperluan khas telah mengalami transformasi dari aspek kod amalan, kesesuaian mengikuti pendidikan khas, pelaksanaan program pendidikan khas, penglibatan aktiviti kokurikulum dan tempoh pendidikan untuk MBPK. Berdasarkan Akta Pendidikan 1996, Peraturan-peraturan Pendidikan (Pendidikan Khas 2013) Bahagian 3, “Murid Berkeperluan Khas” bermaksud murid yang diperakukan oleh pengamal perubatan, ahli optik, ahli audiologi

atau ahli psikologi sebagai murid yang mempunyai ketidakupayaan penglihatan, ketidakupayaan pendengaran, ketidakupayaan pertuturan, ketidakupayaan fizikal, masalah pembelajaran atau kombinasi mana-mana ketidakupayaan dan masalah yang dihadapi oleh MBPK. Walaubagaimanapun, istilah umum yang digunakan oleh KPM dalam melaksanakan Program Pendidikan Khas adalah murid kurang upaya penglihatan, murid kurang upaya pendengaran, murid kurang upaya pertuturan, murid kurang upaya fizikal, murid masalah pembelajaran dan murid kurang upaya pelbagai (Kod Amalan Pendidikan Khas, 2014).

Berdasarkan Kod Amalan Pendidikan Khas (2014) terdapat enam kategori MBPK. Intipati Peraturan-peraturan Pendidikan (Pendidikan Khas 2013) dan Kod Amalan Pendidikan Khas (2014) yang berkaitan pelaksanaan program Pendidikan Khas memberi impak kepada berlakunya transformasi dalam kurikulum Pendidikan Khas. KPM (2013) telah menyedari keupayaan MBPK dan berpendapat bahawa kurikulum alternatif untuk MBPK khususnya masalah pembelajaran perlu disemak semula. MBPK memerlukan pendidikan khusus agar tidak ketinggalan dalam menerima sistem pendidikan yang sedia ada seiring dengan murid di arus perdana seperti yang disediakan oleh KPM (Kama Shaffeei, 2019).

Murid masalah pembelajaran merupakan salah satu kategori daripada enam kategori MBPK di Malaysia. Jabatan Pembangunan Orang Kurang Upaya, Jabatan Kebajikan Masyarakat (2019) menyatakan murid masalah pembelajaran mempunyai “masalah kecerdasan otak yang tidak selaras dengan usia biologikalnya”. Murid yang dikategorikan sebagai masalah pembelajaran adalah lewat perkembangan global, sindrom down, kurang upaya intelektual, keadaan yang menjejaskan kemampuan pembelajaran individu seperti autisme, *Attention Defecit Hyperactivity Disorder (ADHD)* dan masalah

pembelajaran spesifik seperti disleksia, diskalkulia, dan disgraphia (Kod Amalan Pendidikan Khas, 2014). Murid masalah pembelajaran merupakan kumpulan murid yang berbeza daripada murid arus perdana. Sekiranya murid masalah pembelajaran tidak diurus dengan sempurna mengikut keperluan mereka kemungkinan akan tercicir daripada sistem pendidikan negara (PPPM, 2013-2025).

Program Pendidikan Khas dapat mengembangkan potensi diri murid masalah pembelajaran serta membolehkan mereka mendapat manfaat yang sama dengan murid lain dalam sistem pendidikan Malaysia. Hal ini kerana, murid masalah pembelajaran merupakan aset penting yang dimiliki oleh negara kerana golongan tersebut dapat menyumbang untuk pembangunan negara. Mereka seharusnya menguasai kemahiran untuk hidup berdikari di samping menjadi modal insan yang produktif serta memiliki sepuluh kemahiran berdikari seperti kecekapan berbahasa, membaca dan menulis, pengurusan kewangan, kemahiran interpersonal, penyertaan sosial, penyelesaian masalah sosial, penjagaan diri, kemahiran hidup harian dan kemahiran penjagaan kesihatan supaya dapat menyumbang kepada pembangunan negara (Mohd Kamil et al., 2023). Oleh itu, peranan guru pendidikan khas adalah sangat penting dalam membentuk modal insan yang produktif.

Namun begitu, kajian Gee dan Gonsier-Gerdin (2018) telah menunjukkan guru pendidikan khas menghadapi pelbagai cabaran semasa merancang pembelajaran bagi memastikan kurikulum yang sesuai dengan tahap dan kebolehan murid masalah pembelajaran. Guru pendidikan khas perlu menangani pelbagai masalah tingkah laku murid khas dan pada masa yang sama perlu memenuhi keperluan dan kepelbagaian murid masalah pembelajaran (Chao, Chow, Forlin, & Ho, 2017; Hopman et al., 2018; Siti Muhibah & Zetty N., 2018). Oleh itu, satu program Pendidikan Khas yang khusus

untuk murid masalah pembelajaran diperlukan. Walaubagaimanapun, KPM telah mengambil inisiatif untuk mereka bentuk satu Program Pendidikan Khas untuk murid masalah pembelajaran yang dikenali sebagai PPKI.

PPKI adalah satu program Pendidikan Khas yang khusus untuk MBPK termasuk murid masalah pembelajaran. Berdasarkan Akta Pendidikan 1996, Peraturan-peraturan Pendidikan (Pendidikan Khas 2013) Bahagian 3, MBPK mengikuti kelas Pendidikan Khas secara integrasi di sekolah kerajaan atau di sekolah bantuan kerajaan. PPKI ini telah diwujudkan oleh KPM bagi mengatasi masalah kurang upaya MBPK. PPKI dilaksanakan di sekolah harian biasa iaitu di sekolah rendah dan sekolah menengah serta sekolah menengah teknik dan vokasional dengan menggunakan pendekatan pembelajaran dan pengajaran secara pengasingan dan separa inklusif (KPM, 2014). PPKI ini diperkenalkan khas untuk MBPK yang mempunyai kurang upaya penglihatan, kurang upaya pendengaran, masalah pembelajaran dan murid pemulihan khas (Jabatan Pendidikan Khas, 2004). Murid masalah pembelajaran diberi peluang untuk mengikuti PPKI di peringkat sekolah rendah dan menengah. Secara umumnya, PPKI mempunyai tempoh belajar minimum iaitu selama enam tahun di sekolah rendah dan lima tahun di sekolah menengah pendidikan khas. Selain itu, MBPK yang berumur 6 hingga 14 tahun layak untuk mengikuti PPKI. Namun, MBPK perlu mendapat pengesahan daripada pengamal perubatan serta boleh menguruskan diri tanpa bergantung kepada orang lain.

Justeru, bilangan MBPK yang mengikuti PPKI semakin meningkat dan sangat membimbangkan semua pihak. UNESCO mengenal pasti negara-negara membangun mempunyai individu kurang upaya secara purata 10 % daripada populasi negara tetapi di Malaysia, dikenal pasti lebih 2% sehingga 2023 daripada populasi didaftarkan

sebagai MBPK. Peraturan ini adalah berdasarkan Jadual 1 MBPK (PPPM, 2013-2025). Berdasarkan Data Rasmi MBPK dari Bahagian Pendidikan Khas, KPM (2023), didapati bahawa MBPK kategori masalah pembelajaran di Malaysia meningkat secara berterusan dari tahun 2019 hingga 2023. Data Pendidikan Khas 22 Februari 2024, menunjukkan bahawa seramai 116, 044 orang murid dikategorikan sebagai MBPK di Malaysia. Seramai 94, 237 MBPK mengikuti PPKI daripada jumlah keseluruhan 116, 044 MBPK dengan purata 81.2%. Jumlah MBPK kategori masalah pembelajaran adalah seramai 97,494 iaitu 84.0% daripada jumlah keseluruhan MBPK. Daripada jumlah tersebut, seramai 53,885 orang murid masalah pembelajaran mengikuti pembelajaran di PPKI sekolah rendah manakala, seramai 39,002 murid masalah pembelajaran mengikuti PPKI di sekolah menengah. Hal ini menunjukkan majoriti murid masalah pembelajaran mengikuti pendidikan di PPKI sekolah rendah (Bahagian Pendidikan Khas, 2024).

Berdasarkan statistik Data Rasmi Pendidikan Khas bertarikh 22 Februari 2024 (KPM, 2024), didapati bilangan murid masalah pembelajaran di PPKI sekolah rendah semakin meningkat setiap tahun bermula tahun 2019 hingga 2023 seperti dalam Jadual 1.1 berikut:

Jadual 1.1

Bilangan Murid Masalah Pembelajaran di PPKI Sekolah Rendah Tahun 2019 hingga 2023

Tahun	2019	2020	2021	2022	2023
Bilangan Murid Masalah Pembelajaran di PPKI Sekolah Rendah	36,290	38,682	38,792	43,956	53,885

Jadual 1.2 menunjukkan bilangan murid masalah pembelajaran di PPKI sekolah rendah mengikut negeri dan kategori kurang upaya sehingga 2023.

Jadual 1.2

Bilangan MBPK di PPKI Sekolah Rendah Mengikut Negeri dan Kategori Kurang Upaya

BIL	NEGERI	KATEGORI KURANG UPAYA						JUMLAH
		Penglihatan	Pendengaran	Pertuturan	Fizikal	Masalah Pembelajaran	Pelbagai	
1	Johor	23	75	84	131	5595	282	6190
2	Kedah	21	24	35	83	3395	182	3740
3	Kelantan	18	58	31	104	3524	118	3853
4	Melaka	13	18	8	71	2289	63	2462
5	Negeri Sembilan	6	13	18	45	1977	53	2112
6	Pahang	24	31	22	78	3141	171	3467
7	Perak	31	80	21	137	4055	170	4494
8	Perlis	7	2	9	16	613	32	680
9	Pulau Pinang	15	32	7	64	1866	71	2057
10	Sabah	16	50	50	101	2872	167	4156
11	Sarawak	23	36	31	119	3563	90	3862
12	Selangor	70	136	79	259	9551	319	10,414
13	Terengganu	12	26	29	82	2855	170	3174
14	WP Kuala Lumpur	4	11	24	73	2243	61	2416
15	WP Labuan	0	3	6	5	261	6	281
16	WPPutrajaya	9	29	5	13	455	16	527
	JUMLAH	293	624	459	1381	49,157	1,971	53,885

Berdasarkan Jadual 1.2, jumlah murid masalah pembelajaran di PPKI sekolah rendah menunjukkan bilangan murid yang paling ramai iaitu 49,157 orang (91.2%) berbanding dengan kategori keupayaan yang lain. Sementara itu, negeri yang mencatat jumlah murid masalah pembelajaran yang paling ramai adalah negeri Selangor dengan bilangan murid seramai 10,414 orang, diikuti oleh negeri Johor dengan bilangan murid seramai 6190 orang dan diikuti oleh negeri Perak dengan bilangan murid 4494 orang. Peningkatan bilangan murid masalah pembelajaran secara mendadak daripada tahun 2019 hingga 2023, menyebabkan pihak KPM khususnya Bahagian Pendidikan Khas mengambil langkah yang proaktif supaya merancang program Pendidikan Khas yang lebih efektif. Sehubungan dengan itu, KPM telah mengambil inisiatif untuk

menasarkan seramai 75 % MBK yang mengikuti PPKI perlu ditempatkan di sekolah arus perdana menjelang tahun 2025 dalam PPPM (2013-2025).

Sebagai inisiatif KPM, Pernyataan dasar Pendidikan Khas juga memberi penekanan untuk memperkembangkan bakat dan potensi MBPK melalui pendidikan bagi menghasilkan murid yang berkemahiran ke arah meningkatkan kualiti hidup. Maksud 'menghasilkan murid yang berkemahiran' yang dihasratkan dalam pernyataan ini adalah penguasaan kemahiran kreativiti melalui elemen merentasi kurikulum selaras dengan keperluan kemahiran dalam abad ke-21. Bukan sekadar itu sahaja, Misi Pendidikan Khas yang digariskan oleh KPM berhasrat untuk membangunkan modal insan yang cemerlang dengan keupayaan berdaya saing dan kebolehpasaran. Bagi mencapai matlamat ini, murid masalah pembelajaran memerlukan kemahiran kreativiti supaya berdaya saing dalam menghadapi cabaran dunia (Parthiban, Noraini & Rohaizat, 2023). Merentasi abad ke-21 bukan sesuatu yang mudah malah ia membawa cabaran dalam kehidupan kita melalui pelbagai situasi yang lebih mencabar seiring dengan perkembangan dunia (Gee & Gonsier-Gerdin, 2018).

Namun begitu, kajian lepas menunjukkan bahawa MBPK dipinggirkan dalam sistem pendidikan semasa. Menurut Amran, Majid dan Ali (2019) struktur pendidikan kini lebih memfokuskan kepada kandungan maklumat, pedagogi dan pencapaian peperiksaan murid malah, ia tidak memfokuskan kepada perbezaan individu dan keupayaan MBPK. Oleh itu, secara tidak langsung MBPK dipinggirkan dalam sistem pendidikan. Hal ini kerana, pendidikan kini tidak menitik beratkan perbezaan kurikulum yang wujud mengikut kepelbagaian MBPK (Chao et al., 2017; Gee & Gonsier-Gerdin, 2018). Sememangnya, murid masalah pembelajaran mempunyai masalah untuk menguasai akademik tetapi mereka mempunyai keupayaan fizikal yang

boleh dilatih melalui pendidikan atau kurikulum alternatif. Sebagai contoh, menerapkan kemahiran kreativiti melalui pengajaran dan pembelajaran supaya menghasilkan pelbagai idea yang kreatif dan seterusnya memberi impak kepada kehidupan mereka.

Sehubungan dengan itu, kajian Parthiban, Noraini dan Rohaizat (2023) menunjukkan terdapat keperluan pendidikan abad ke-21 yang memfokuskan kepada penguasaan kemahiran kreativiti dalam kalangan murid sebagai elemen untuk menjana pemikiran kreatif dan inovatif. Walaubagaimanapun, KPM (2011) telah memperkenalkan buku panduan pelaksanaan elemen kreativiti sebagai amalan dalam pengajaran dan pembelajaran melalui elemen merentas kurikulum untuk rujukan guru. Bagi mencapai hasrat ini, KPM telah mentransformasikan kurikulum Pendidikan Khas dengan memodifikasikan kurikulum sedia ada pada tahun 2011. Lanjutan itu, penerapan elemen kreativiti secara merentas kurikulum diperkenalkan dalam KSSR tahun satu bermula tahun 2011.

Kurikulum baharu iaitu KSSRPK Tahap 1 telah digubal dan dilaksanakan secara berperingkat mulai tahun 2011 bermula dengan tahun 1 di semua SPK dan PPKI berdasarkan Surat Pekeliling Ikhtisas Bilangan 5 Tahun 2011 (KPM, 2011). Namun, KSSRPK (Masalah Pembelajaran) telah disemak semula pada tahun 2017 bagi memenuhi dasar baharu di bawah PPPM (2013-2025) supaya kualiti kurikulum yang dilaksanakan di sekolah rendah setanding dengan standard antarabangsa. KSSRPK (Masalah Pembelajaran) dibina berlandaskan Falsafah Pendidikan Kebangsaan serta holistik, tidak terlalu akademik dan tidak membebankan murid selaras dengan teras kedua PPPM (Norfishah & Nasir Masran, 2016). Sejajar dengan perkembangan terkini, pembinaan KSSRPK (Masalah Pembelajaran) bertujuan untuk memberi pendidikan

yang berkualiti kepada MBPK supaya melahirkan insan yang seimbang dari semua aspek, melatih murid berdikari dan mencapai kejayaan dalam kehidupan serta menikmati kehidupan yang lebih bermakna.

Dokumen Standard Kurikulum dan Pentaksiran (DSKP) yang dihasilkan telah menyepadukan enam tunjang Kerangka KSSR, mengintegrasikan pengetahuan, kemahiran dan nilai, serta memasukkan secara eksplisit Kemahiran Abad Ke-21 termasuk kemahiran kreativiti dan Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT). Penyepaduan kemahiran-kemahiran tersebut adalah untuk melahirkan insan seimbang dan harmonis dari segi intelek, rohani, emosi dan jasmani sebagaimana dinyatakan dalam Falsafah Pendidikan Kebangsaan.

Sehubungan dengan itu, kemahiran kreativiti telah diintegrasikan sebagai elemen merentasi kurikulum dalam kurikulum Pendidikan Khas semasa pengajaran dan pembelajaran supaya murid masalah pembelajaran dapat mengaplikasikan kemahiran tersebut dalam kehidupan seharian mereka. Bagi mencapai hasrat ini, pengkaji merasakan satu kajian yang berkaitan dengan kemahiran kreativiti murid masalah pembelajaran perlu dijalankan supaya melihat keperluan kemahiran kreativiti dan prestasi murid masalah pembelajaran dalam menguasai kemahiran kreativiti.

Seterusnya, hasil kajian ini dapat menyumbangkan sebuah modul yang dinamakan sebagai modul *Creativity Clay* untuk mengajar MBPK di sekolah rendah supaya dijadikan sebagai pelengkap kepada KSSRPK (Masalah Pembelajaran) bagi mencapai matlamat utama kurikulum Pendidikan Khas. Tindakan ini selaras dengan pendapat KPM yang memberi kebenaran kepada guru pendidikan khas untuk mengubahsuai kaedah atau teknik pengajaran dan pembelajaran, masa yang

diperuntukkan bagi setiap aktiviti, susunan aktiviti dan bahan bantu mengajar bagi murid masalah pembelajaran di PPKI mengikut kesesuaian murid secara fleksibel mengikut Kurikulum Pendidikan Khas dan ini bertepatan dengan Peraturan-Peraturan Pendidikan (Pendidikan Khas) 2013, 8. (1)(c) yang menyatakan;

*“.... seseorang guru boleh membuat pengubahsuaian kepada:
i. kaedah atau teknik pengajaran dan pembelajaran
ii. masa yang diperuntukkan bagi setiap aktiviti
iii susunan aktiviti; dan
iv bahan bantu mengajar
..... apa-apa pengubahsuaian yang dibuat di bawah perenggan
(1)(c) hendaklah mengikut Kurikulum Pendidikan Khas”.*

Oleh itu, pembangunan Modul *Creativity Clay* ini merupakan satu modul pengajaran kemahiran kreativiti untuk guru pendidikan khas yang dihasilkan berdasarkan pandangan pakar sebagai bahan bantu mengajar murid masalah pembelajaran. Kandungan modul *Creativity Clay* ini dibangunkan berdasarkan semua mata pelajaran KSSRPK Masalah Pembelajaran supaya kemahiran kreativiti dapat diajar merentasi semua mata pelajaran dan tidak bergantung kepada satu mata pelajaran sahaja. Aktiviti penerapan kemahiran kreativiti boleh membantu mengatasi masalah pembelajaran kerana dapat menenangkan fikiran, menstabilkan emosi serta meningkatkan pencapaian murid dalam mengenal huruf (Khairul Nadia & Hasizan, 2013). Kaedah pengajaran kemahiran kreativiti boleh digunakan dalam proses pengajaran dan pembelajaran bagi meningkatkan kemahiran kognitif, psikomotor dan afektif (Yasmin Hussain, 2013). Hal ini kerana, kemahiran kreativiti merupakan satu kaedah yang mampu memperkembangkan kebolehan, minat dan personaliti seseorang individu melalui proses kreativiti (Kristano et al., 2020). Oleh yang demikian, aktiviti pengajaran dan pembelajaran yang dirancang dalam modul ini diubahsuai dari segi

kaedah, teknik serta bahan pengajaran supaya mengajar kemahiran kreativiti untuk murid masalah pembelajaran.

Seterusnya, Modul *Creativity Clay* ini menggunakan *Clay* atau dikenali sebagai tanah liat. Penggunaan tanah liat telah dikenal pasti bermula sejak 27,000 tahun sebelum era Kristian dengan penemuan Venus of Dolni Vestonice oleh ahli arkeologi, Karel Absolon. Ahli arkeologi mempercayai karya seni seperti bahan seramik telah dibuat menggunakan tanah liat sebagai objek ritualistik yang digunakan dalam hal kesuburan atau upacara menyembah dewi. Tanah liat juga telah digunakan untuk pelbagai tujuan termasuk dalam pembuatan kapal seperti balang penyimpanan, periuk masak, dan pinggan mangkuk, sebagai bahan binaan untuk struktur, ketuhar, dan cerobong asap. Tanah liat digunakan untuk mencipta objek untuk digunakan sepanjang kehidupan seharian, untuk ritual atau perayaan, dan makan. Selain itu, tanah liat juga digunakan untuk membuat bekas atau karya seni arca sebagai ekspresi diri.

Menurut Hansen (2018) tanah liat atau *clay* telah digunakan sebagai bahan untuk terapi dalam bidang perubatan. Tanah liat juga digunakan secara meluas dalam bidang terapi seni dengan cara yang berbeza dalam pelbagai persekitaran yang berbeza. Penggunaan tanah liat sebagai bahan terapi sangat berkesan dalam mengurangkan kebimbangan, mengurangkan kemurungan, mencungkil kreativiti, memajukan perkembangan diri, penyembuhan daripada trauma, dan membantu ekspresi diri (Kimport & Hartzell, 2015; Kimport & Robbins, 2012; Foster, 1997; Geller, 2013; Abramowitz, 2013; Yaretzky & Levinson, 1996; Elbrecht & Antcliff, 2014; Bar-On, 2007).

Tanah liat atau *Clay* terdiri daripada beberapa jenis. Antaranya, *Oil-based clay*, *Water-based clay*, *Polymer clay*, *Dough clay*, *Ceramic clay*, *Paper clay* dan *Air-dry clay*. Pengkaji menggunakan *Clay* yang diperbuat oleh negara Korea Selatan. *Clay* tersebut merupakan *Air-dry clay*. Pengkaji mendapati terdapat beberapa keunikan menggunakan *Clay* buatan negara Korea Selatan seperti agen pengering secara semula jadi, mempunyai sijil kualiti antarabangsa serta sijil selamat untuk digunakan oleh kanak-kanak berumur 3 tahun dan ke atas. Namun begitu, penggunaan tanah liat tidak digalakkan dalam bidang pendidikan di Malaysia disebabkan oleh faktor keselamatan murid kerana tanah liat yang terdapat di pasaran tidak selamat digunakan. Hal ini kerana, tiada yang bukti yang menyatakan tanah liat selamat untuk digunakan oleh kanak-kanak. Oleh itu, penggunaan tanah liat digantikan dengan doh yang dihasilkan menggunakan tepung.

Penggunaan doh dalam KSSRPK (masalah pembelajaran) Seni Kreatif hanya digunakan untuk aktiviti menggerakkan jari dan pergelangan tangan, aktiviti mengenal huruf melalui teknik menguli dan menggentel doh sebagai aktiviti pengajaran dan pembelajaran untuk murid bermasalah pembelajaran (Felicia, 2012). Penggunaan doh dianggap sangat sesuai digunakan dan boleh meningkatkan keupayaan murid dalam menguasai kemahiran-kemahiran asas seperti kemahiran mengenal huruf (Felicia, 2012; Noor Aini Ahmad & Liyana, 2015). Manakala, produk yang dihasilkan menggunakan modul *Creativity Clay* ini mampu mencetuskan idea kreatif dan menghasilkan nilai pasaran yang tinggi. Oleh yang demikian, modul *Creativity Clay* ini dapat digunakan untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran di sekolah rendah sebagai pelengkap kepada KSSRPK Masalah Pembelajaran.

1.3 Pernyataan Masalah

Pembangunan kemahiran kreativiti merupakan salah satu objektif yang penting dalam pendidikan pada abad ke-21 ini (Kasirer & Shnitzer-Meirovich, 2023). Kaedah pengajaran tradisional menumpukan penerapan kemahiran kreativiti dalam beberapa bidang atau mata pelajaran seperti muzik, seni, sastera, atau tarian sahaja (Katz-Buonincontro et al., 2020). Manakala, pendidikan abad ke-21 melihat pembangunan kreativiti sebagai sebahagian daripada proses pembelajaran. Oleh itu, guru merupakan penggerak utama yang menggalakkan kemahiran kreativiti di dalam bilik darjah. Namun begitu, kajian-kajian lepas menunjukkan bahawa guru pendidikan khas menghadapi pelbagai isu dan cabaran dalam merancang dan melaksanakan pengajaran yang berfokuskan kepada kemahiran kreativiti pada abad ke-21 ini (Bahar et al., 2021; Maker, et al. 2021; Maker, et al. 2022). Kajian-kajian lepas menunjukkan terdapat tiga isu utama dalam mengajar kemahiran kreativiti untuk Murid Berkeperluan Pendidikan Khas (MBPK) masalah pembelajaran. Antaranya, a) Kekurangan bahan instruksional untuk mengajar kemahiran kreativiti, b) Tahap penguasaan kemahiran kreativiti murid, dan c) Kekurangan kajian kreativiti khususnya untuk MBPK masalah pembelajaran.

Kemahiran kreativiti boleh diterapkan secara tidak langsung dalam aktiviti pengajaran dan pemudahcaraan menerusi pengajaran guru yang terancang menggunakan bahan bantu mengajar yang sesuai (Sun, Wang & Wegerif, 2020; Adibah & Hafizhah, 2021). Namun, kekurangan bahan instruksional untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran di PPKI sekolah rendah menjadi salah satu cabaran kepada guru pendidikan khas. Kajian Yang et al. (2020) mendapati bahawa terdapat kekurangan bahan instruksional untuk mengembangkan kemahiran kreativiti

murid di sekolah rendah. Kajian tersebut menunjukkan bahawa guru menghadapi cabaran untuk menyediakan peluang kepada murid untuk menguasai kemahiran kreativiti melalui pengajaran dan pemudahcaraan di sekolah rendah. MBPK masalah pembelajaran sering kali tidak diberikan peluang yang mencukupi untuk menunjukkan kreativiti mereka (Martinez & Gonzalez, 2022). Hal ini disebabkan oleh kekurangan bahan instruksional untuk melaksanakan aktiviti yang mendorong kreativiti.

Pelaksanaan elemen kreativiti secara merentas kurikulum dalam KSSR tahun satu bermula tahun 2011 selaras dengan pengisytiharan tahun 2010 sebagai tahun kreatif dan inovatif. Bagi mencapai hasrat ini, Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM, 2011) telah memperkenalkan buku panduan pelaksanaan elemen kreativiti sebagai amalan dalam pengajaran dan pembelajaran melalui elemen merentas kurikulum untuk rujukan guru sebagai panduan menyediakan Rancangan Pengajaran Harian (RPH) bagi mengintegrasikan elemen kreativiti. Buku panduan kreativiti tersebut adalah satu-satunya panduan yang masih digunakan sebagai rujukan oleh guru-guru di bawah KPM untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada murid di arus perdana serta MBPK masalah pembelajaran.

Seterusnya, kurikulum yang terlalu berorientasikan kepada pencapaian akademik dan penilaian standard boleh menghalang kreativiti. MBPK memerlukan kurikulum yang lebih fleksibel dan berpusatkan murid. Namun, kurikulum pendidikan khas masih berorientasikan kepada pencapaian akademik dan penilaian standard. Kajian Martinez dan Gonzalez (2022) menunjukkan bahawa pendekatan pengajaran yang lebih inklusif dan berpusatkan murid dapat meningkatkan kreativiti dalam kalangan murid pendidikan khas. Selaras dengan itu, Kurikulum Standard Sekolah Rendah Pendidikan Khas (KSSRPK) Masalah Pembelajaran adalah bersifat holistik,

tidak terlalu akademik dan tidak membebankan murid selaras dengan teras kedua Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM, 2013-2025). KSSRPK Masalah Pembelajaran bermatlamat untuk memastikan potensi murid dapat dikembangkan secara menyeluruh, seimbang dan bersepadu sesuai dengan tahap kefungsiian murid (KPM, 2011). Oleh itu, buku panduan kreativiti yang dibekalkan juga harus lebih fleksibel dan berpusatkan kepada murid supaya menerapkan kemahiran kreativiti dengan jayanya dalam kalangan MBPK masalah pembelajaran. Dalam konteks ini, buku panduan kreativiti yang dibekalkan juga harus selaras dengan keperluan dan mengikut tahap kefungsiian MBPK masalah pembelajaran supaya membantu guru pendidikan khas untuk melaksanakan pengajaran kemahiran kreativiti di dalam bilik darjah selaras dengan perubahan kurikulum. Realitinya, buku panduan untuk mengajar kemahiran kreativiti khusus untuk MBPK masalah pembelajaran tidak ditemui. Buku panduan kreativiti (2011) yang sedia ada tidak memenuhi kehendak dan keperluan MBPK masalah pembelajaran dalam meningkatkan kemahiran kreativiti. Hal ini jelas membuktikan bahawa terdapat kekurangan buku panduan atau modul pengajaran kemahiran kreativiti yang khusus untuk MBPK masalah pembelajaran.

Sebagaimana sedia maklum, Gelombang 1 (2013-2015) PPPM adalah usaha semakan semula KSSR yang bertujuan untuk meningkatkan kurikulum sedia ada dan menyelaraskannya dengan perubahan struktur pendidikan global. Ini termasuk pemurnian dan penilaian semula kandungan kurikulum agar selaras dengan standard antarabangsa serta mempersiapkan pembelajaran abad ke-21. Gelombang ini juga fokus pada mempergiatkan sistem sokongan untuk guru melalui peranan SISC+ dan menyediakan bahan pengajaran tambahan untuk memastikan pelaksanaan KSSR di bilik darjah lebih efektif. Namun, tiada perubahan dan semakan semula berlaku

terhadap buku panduan kreativiti yang diterbitkan pada tahun 2011. Oleh itu, buku panduan kreativiti (2011) perlu dinilai semula kandungan supaya sejajar dengan keperluan kreativiti dalam abad ke-21 serta menyediakan bahan pengajaran tambahan untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran secara khususnya.

Isu kekurangan bahan instruksional ini menimbulkan pelbagai kesukaran kepada para guru untuk melaksanakan pengajaran dan pemudahcaraan (Ahmad, Sho, Wahid & Yusof, 2019). Guru menghadapi kesukaran untuk merancang Rancangan Pengajaran Harian bagi mengajar kemahiran kreativiti kerana kekurangan sumber rujukan dan modul pengajaran guru. Bagi mengatasi masalah ini, guru pendidikan khas memerlukan modul atau bahan instruksional yang khusus dan sesuai dengan tahap kefungsian murid supaya dapat merancang pengajaran kreativiti dengan lebih sistematik kepada MBPK masalah pembelajaran (Rubiyani et al., 2020) dan seterusnya dapat mencapai objektif pengajaran dengan mudah (Mardhiah & Syawal, 2020). Sebagai menyokong pendapat tersebut, kajian yang dijalankan oleh Kaplan (2019) dan Kyritsi dan Davis (2021) menyatakan bahawa penggunaan bahan instruksional seperti modul pengajaran, buku panduan merupakan sumber instruksional yang efektif untuk merancang pengajaran kemahiran kreativiti.

Sehubungan dengan itu, guru pendidikan khas memerlukan bahan instruksional bagi merancang pengajaran yang efektif serta mengajar kemahiran kreativiti secara optimum dalam bilik darjah (Parthiban & Noraini, 2023). Namun, kekurangan bahan instruksional menimbulkan kesukaran kepada guru pendidikan khas untuk menyampaikan kandungan pengajaran yang efektif. Implikasinya, penyampaian kandungan pengajaran berkaitan kreativiti kurang efektif. Hal ini disebabkan, setiap

guru mempunyai persepsi atau tanggapan yang berbeza berkaitan proses kreativiti di dalam bilik darjah (Anderson et al., 2022; Kasirer & Shnitzer-Meirovich, 2021; Katz-Buonincontro et al., 2020). Guru-guru terpaksa mengajar kreativiti mengikut pemahaman masing-masing. Sebagai contoh, guru sering menghadapi kekeliruan diantara mengajar secara kreatif dengan mengajar kemahiran kreativiti di dalam bilik darjah (Uszynska-Jarmoc & Kunat, 2019). Oleh itu, guru tidak dapat menyampaikan kandungan pengajaran dengan efektif kerana mempunyai pemahaman yang salah terhadap pengajaran kemahiran kreativiti. Maka, guru memerlukan bahan instruksional seperti modul pengajaran sebagai panduan atau rujukan untuk merancang pengajaran kemahiran kreativiti.

Sebagai menyokong pendapat tersebut, Kyritsi dan Davis (2021); Lu et al.

(2022); Marut (2022) berpendapat pembangunan kurikulum atau bahan instruksional seperti modul pengajaran yang khusus untuk mengajar kreativiti bagi murid adalah sangat diperlukan supaya memberi garis panduan kepada guru bagi menjalankan pengajaran dan pemudahcaraan. Tambahan, Bullard dan Bahar (2023) menyokong pendapat Kyritsi dan Davis (2021) bagi mengatasi masalah kekurangan bahan instruksional guru memerlukan alat sokongan pengajaran seperti modul, garis panduan, senarai semak, borang penilaian yang dapat mengukuhkan pengajaran kemahiran kreativiti di dalam bilik darjah. Sebagai bukti, kajian Kyritsi dan Davis (2021) pembangunan kurikulum untuk kecemerlangan telah membuka hala tuju baru ke arah pendekatan pedagogi yang lebih fleksibel dan menjadi garis panduan untuk mengajar kemahiran kreativiti serta menjurus kepada penerapan kemahiran kreativiti melalui kurikulum baharu dalam kalangan murid.

Oleh itu, boleh dirumuskan bahawa terdapat keperluan untuk membangunkan bahan instruksional bagi membantu guru pendidikan khas meningkatkan kemahiran kreativiti melalui pengajaran dan pemudahcaraan. Selaras dengan itu, pembangunan modul *Creativity Clay* yang mempunyai contoh RPH bagi setiap mata pelajaran KSSR Pendidikan Khas sekolah rendah bersama video pengajaran dan instrumen untuk menilai kemahiran kreativiti MBPK masalah pembelajaran sangat sesuai dan berpotensi untuk dijadikan sebagai sumber rujukan kepada guru pendidikan khas. Tambahan, bahan instruksional yang berbentuk modul pengajaran dapat membantu guru pendidikan khas untuk merancang pengajaran dan pemudahcaraan yang berfokuskan kemahiran kreativiti (Amran, Majid & Ali, 2019; Bullard & Bahar, 2023).

Permasalahan yang seterusnya adalah tahap penguasaan kemahiran kreativiti dalam kalangan murid masih kurang memuaskan. Namun, pelbagai usaha penerapan kemahiran kreativiti dilaksanakan di semua sekolah termasuk MBPK masalah pembelajaran. Kajian menunjukkan bahawa tahap penguasaan kemahiran kreativiti murid berada pada tahap yang rendah bermula 2011 sehingga kini. Meskipun, KPM mengambil inisiatif untuk menerapkan kemahiran kreativiti sebagai elemen merentas kurikulum pada tahun 2011. Kajian terkini masih membuktikan bahawa terdapat keperluan untuk meningkatkan kemahiran kreativiti murid dalam abad ke-21 ini supaya murid dapat menguasai kemahiran kreativiti. Kajian terdahulu yang dijalankan oleh Kim (2011) telah menunjukkan terdapat kemerosotan dalam skor pemikiran kreativiti murid berdasarkan empat indikator kreativiti Torrance dan mendapati tahap pemikiran kreativiti murid sangat rendah. Oleh itu, Kim (2011) telah mencadangkan keperluan untuk mengaplikasikan kemahiran kreativiti dalam pendidikan.

Selain itu, kajian yang dijalankan oleh Ghriss dan Abdallah (2020) telah menunjukkan bahawa murid di sekolah rendah mempunyai tahap penguasaan kreativiti yang rendah dari aspek keaslian, kelenturan dan penghuraian. Begitu juga, kajian Schoevers et al., (2019) menunjukkan tahap penguasaan kemahiran kreativiti murid berdasarkan empat aspek iaitu keaslian, kelenturan, kelancaran dan penghuraian. Kajian didapati murid menunjukkan tahap kreativiti yang baik dari aspek kelancaran tetapi aspek keaslian, kelenturan dan penghuraian masih berada pada tahap yang rendah. Schoevers et al., (2019) menyatakan bahawa murid masih lemah dalam menghasilkan seberapa banyak idea yang dipelbagaikan serta tidak boleh menghuraikan atau menambah butiran kepada idea-idea asas yang dihasilkan. Murid juga tidak mahir menyelesaikan masalah dengan perspektif yang baharu dan masih bergantung kepada pendekatan yang biasa atau lama. Dapatan kajian beliau membuktikan bahawa tahap penguasaan kemahiran kreativiti murid kurang memuaskan.

Kajian yang dijalankan oleh Darmiany dan Maulyda (2022) menunjukkan bahawa kemahiran kreativiti murid berada pada tahap yang rendah merangkumi keempat-empat aspek kemahiran kreativiti iaitu keaslian, kelenturan, penghuraian dan kelancaran. Begitu juga, kajian Miskiah et al. (2022) menunjukkan bahawa tahap kreativiti murid berada dalam tahap yang rendah. Kajian yang dijalankan oleh Neville dan Makopoulou (2021) mendapati kemahiran kreativiti murid masih kurang memuaskan dan berada pada tahap yang rendah. Kajian Mevarech et al. (2022) menunjukkan bahawa kemahiran kreativiti murid berada pada tahap yang rendah dari empat aspek kemahiran kreativiti iaitu keaslian, kelenturan, penghuraian dan kefasihan.

Kajian-kajian lepas tersebut menunjukkan bahawa tahap penguasaan kemahiran kreativiti murid berada pada tahap yang rendah dan kurang memuaskan. Manakala, tahap penguasaan kemahiran kreativiti dapat ditingkatkan melalui pelbagai strategi pengajaran menggunakan modul atau bahan instruksional yang berfokuskan pengajaran kemahiran kreativiti. Oleh itu, dapatan kajian-kajian tersebut membuktikan bahawa tahap penguasaan murid terhadap kemahiran kreativiti boleh dipertingkatkan menggunakan strategi pengajaran yang sesuai. Sehubungan dengan itu, pembangunan modul *Creativity Clay* amat sesuai dan relevan bagi meningkatkan kemahiran kreativiti MBPK masalah pembelajaran.

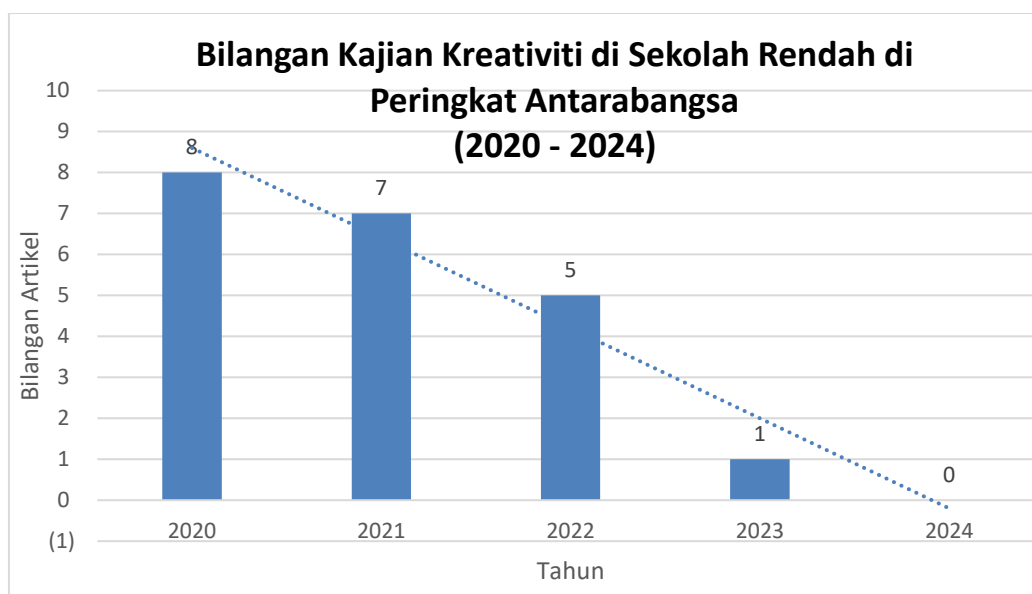
Permasalahan yang seterusnya, kekurangan kajian berkaitan kreativiti khususnya untuk MBPK masalah pembelajaran merupakan jurang kajian yang harus diselesaikan dalam kajian ini. Berdasarkan kajian literatur, mendapati kekurangan kajian kreativiti khususnya untuk MBPK masalah pembelajaran. Bagi menyokong pernyataan tersebut, pengkaji mengenal pasti jurang kajian ini melalui pangkalan data *Scopus*, *Taylor and Francis*, *Sage Publication*, *ScienceDirect* dan *Springer*. Pengkaji menggunakan lima pangkalan data ini untuk mencari kajian-kajian terkini yang diterbitkan pada tahun 2020 hingga 2024. Justifikasinya, kelima-lima pangkalan data tersebut mempunyai jurnal berimpak yang tinggi. Tambahan, pangkalan data tersebut menyimpan kajian-kajian yang telah terbukti berpengaruh dan terkenal dalam bidang masing-masing. Ini memberikan keyakinan kepada pengkaji bahawa kajian-kajian yang ditemui dalam pangkalan-pangkalan data tersebut terkini dan mempunyai artikel yang berkualiti tinggi serta relevan dengan bidang penyelidikan.

Hasil pencarian menunjukkan bahawa hanya 19% sahaja artikel yang mengkaji kemahiran kreativiti dalam bidang pendidikan khas. Manakala, 81% artikel mengkaji

kemahiran kreativiti murid di arus perdana. Perkara ini jelas membuktikan bahawa terdapat kekurangan kajian berkaitan kemahiran kreativiti dalam bidang pendidikan khas khususnya untuk MBPK masalah pembelajaran. Seterusnya, hasil pencarian menunjukkan bahawa 76% kajian tersebut mensasarkan penerapan dan pengukuran kemahiran kreativiti terhadap murid di sekolah rendah manakala, terdapat 24% kajian sahaja yang mensasarkan kepada keperluan dan sokongan yang diperlukan oleh guru di sekolah rendah untuk mengajar kemahiran kreativiti.

Sebagai menyokong hujah tersebut, kajian Kupers et al. (2019) mendapati bahawa 80% kajian tentang kreativiti kanak-kanak memberi tumpuan terhadap pembangunan produk dan personaliti manakala, kajian berkaitan proses kreativiti murid di sekolah rendah sangat kurang. Maka, terdapat jurang kajian yang perlu dikaji berkaitan isu dan cabaran yang dihadapi oleh guru pendidikan khas untuk mengajar kemahiran kreativiti MBPK masalah pembelajaran.

Seterusnya, Rajah 1.1 menunjukkan bilangan kajian kreativiti di sekolah rendah bermula tahun 2020 hingga 2024 yang ditemui dalam lima pangkalan data di peringkat antarabangsa.

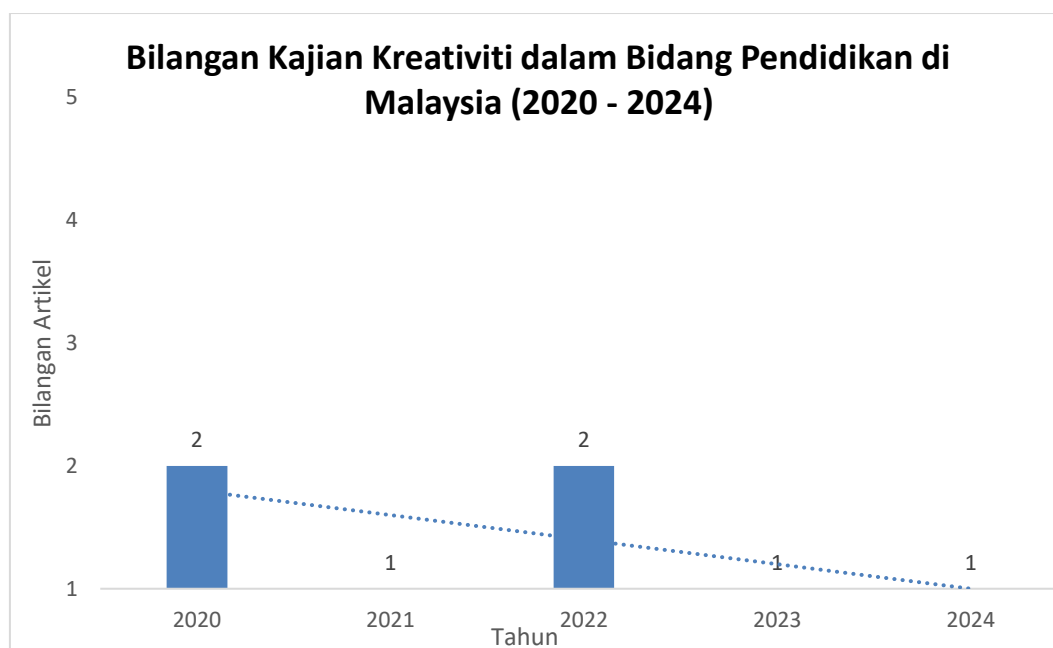

Rajah 1.1. Bilangan Kajian Kreativiti di Sekolah Rendah bermula tahun 2020 hingga 2024 di Peringkat Antarabangsa

Rajah 1.1 menunjukkan bilangan kajian berkaitan kreativiti di sekolah rendah yang dijalankan pada tahun 2020 hingga Januari 2024 di peringkat antarabangsa.

Dapatan menunjukkan trend yang menurun bermula tahun 2020 hingga 2024. Hal ini mendedahkan bahawa kajian berkaitan kreativiti di sekolah rendah di peringkat antarabangsa kurang diberi tumpuan dan terdapat jurang yang perlu dipenuhi. Oleh itu, terdapat keperluan untuk memenuhi jurang kajian yang dikenal pasti dalam bidang kreativiti di peringkat antarabangsa.

Berikutan itu, pengkaji telah mencari kajian kreativiti dalam bidang pendidikan secara umum yang dijalankan di Malaysia bermula tahun 2020 hingga Januari 2024 daripada enam pangkalan data seperti *Scopus*, *Taylor and Francis*, *Springer*, *Sage Publication*, *ScienceDirect*, dan *Proquest*. Bilangan kajian kreativiti yang dijalankan dalam bidang pendidikan di Malaysia mengikut pangkalan data ditunjukkan dalam Rajah 1.2:

Rajah 1.2. Bilangan Kajian Kreativiti dalam Bidang Pendidikan di Malaysia bermula tahun 2020 hingga 2024

Berdasarkan hasil pencarian, terdapat kekurangan juga kajian tentang kemahiran kreativiti di Malaysia. Hasil pencarian menunjukkan bahawa hanya tujuh kajian kreativiti sahaja dilaksanakan di Malaysia pada tahun 2020 hingga 2024. Rajah 1.2 menunjukkan bilangan kajian yang berkaitan kemahiran kreativiti dijalankan pada tahun 2020 hingga 2024 di Malaysia. Dapatan menunjukkan trend yang menurun bermula tahun 2020 hingga 2024. Hal ini menunjukkan bahawa terdapat kekurangan kajian kreativiti di Malaysia. Dapatan ini disokong oleh kajian Hafizah dan Nurzatulshima (2020). Hafizah dan Nurzatulshima (2020) mendedahkan bahawa kajian kreativiti dalam bidang pendidikan di Malaysia sangat kurang namun terdapat peningkatan kesedaran tentang kepentingan memupuk kemahiran kreativiti dalam pendidikan dalam kalangan individu dan masyarakat Malaysia.

Sehubungan dengan itu, berdasarkan kepada permasalahan yang dibincangkan maka wajar diambil langkah penambahbaikan bagi menjayakan pengajaran kemahiran

keaktiviti dalam kalangan MBPK masalah pembelajaran. Oleh itu, pengkaji membangunkan modul *Creativity Clay* untuk mengajar kemahiran kreativiti MBPK masalah pembelajaran bagi mengatasi masalah kekurangan bahan instruksional, tahap penguasaan kemahiran kreativiti murid serta mengisi kelompangan kajian dalam bidang kreativiti.

1.4 Tujuan Kajian

Tujuan utama kajian ini membangunkan modul *Creativity Clay* untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran di PPKI sekolah rendah di negeri Selangor. Tujuan kedua adalah untuk mengenal pasti keperluan pembangunan modul *Creativity Clay* untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran sekolah rendah. Tujuan ketiga adalah menilai kebolegunaan modul *Creativity Clay* untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran sekolah rendah. Berdasarkan pengetahuan dan sorotan kajian lepas, modul seperti ini masih belum dibangunkan oleh mana-mana pihak dalam meningkatkan kemahiran kreativiti murid masalah pembelajaran di Malaysia. Oleh yang demikian, wajarlah membangunkan modul *Creativity Clay* ini untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran.

1.5 Objektif Kajian

Objektif kajian ini adalah seperti berikut:

1. Mengenal pasti keperluan pembangunan modul *Creativity Clay* untuk mengajar Murid Berkeperluan Pendidikan Khas (MBPK) Masalah Pembelajaran dari perspektif guru pendidikan khas.
2. Mereka bentuk dan membangunkan modul *Creativity Clay* untuk mengajar Murid Berkeperluan Pendidikan Khas (MBPK) Masalah Pembelajaran berdasarkan konsensus pakar.
3. Menilai kebolegunaan modul *Creativity Clay* untuk mengajar Murid Berkeperluan Pendidikan Khas (MBPK) Masalah Pembelajaran dari perspektif guru pendidikan khas.

1.6 Persoalan Kajian

Persoalan kajian ini adalah seperti berikut:

1. Adakah terdapat keperluan pembangunan modul *Creativity Clay* untuk mengajar Murid Berkeperluan Pendidikan Khas (MBPK) Masalah Pembelajaran dari perspektif guru pendidikan khas?
2. Apakah reka bentuk dan pembangunan modul *Creativity Clay* untuk mengajar Murid Berkeperluan Pendidikan Khas (MBPK) Masalah Pembelajaran berdasarkan konsensus pakar?

3. Sejauhmanakah kebolegunaan modul *Creativity Clay* untuk mengajar Murid Berkeperluan Pendidikan Khas (MBPK) Masalah Pembelajaran dari perspektif guru pendidikan khas?

1.7 Kerangka Kajian

Kerangka kajian terbahagi kepada dua jenis iaitu kerangka teoretikal kajian dan kerangka konseptual kajian. Pembangunan kerangka kajian adalah bertujuan untuk menggambarkan pelan kajian dengan jelas. Pengkaji dapat menjalankan kajian dengan hala tuju yang betul. Pendek kata kerangka kajian berupaya menghidupkan sesuatu kajian (Imenda, 2014). Kerangka kajian juga memandu pengkaji menjalankan kajian ini dengan bersistematik. Kerangka teoretikal kajian ini melibatkan teori, model dan kerangka yang mendasari kajian pembangunan ini dalam membangunkan modul *Creativity Clay* untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran. Kerangka teoretikal di jelaskan dalam bab 2.

1.7.1 Kerangka Konseptual Kajian

Kerangka konseptual kajian menunjukkan aspek-aspek kajian yang dibincangkan dalam kajian ini. Keseluruhan kajian dapat diringkaskan dalam gambarajah dengan jelas supaya memudahkan pembaca memahami kajian dengan mudah. Teori dan model yang mendasari dalam kajian ini diterangkan dalam bentuk gambarajah supaya dapat melihat hubungan di antara teori dan model. Selain itu, kerangka konseptual dapat membina perkaitan dan hubungan antara pembolehubah-pembolehubah dalam kajian

ini (Adom, Emad & Joe, 2018). Kerangka konseptual dapat memberi gambaran awal dalam membangunkan modul *Creativity Clay* untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran.

Kajian ini bertujuan membangunkan modul *Creativity Clay* untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran. Pengkaji mendapati beberapa teori dan model yang harus mendasari kajian ini daripada hasil pembacaan pengkaji. Pengkaji menggunakan teori-teori dan model-model seperti berikut:

- i. Teori Kreativiti Torrance (1962) yang dikemukakan oleh E.Paul Torrance
- ii. Teori Konstruktivisme Sosial (1978) yang dikemukakan oleh Lev Vygotsky & Piaget
- iii. Model Pembinaan Modul Sidek (2001) yang diperkenalkan oleh Sidek
- iv. Model Diskrepansi McKilip (1987)

Kajian reka bentuk dan pembangunan ini menggunakan Pendekatan Reka Bentuk dan Pembangunan Ubahsuai (Richey & Klien, 2007; Saedah Siraj et al., 2020). Kajian ini mempunyai tiga fasa utama iaitu Fasa Analisis Keperluan, Fasa Reka Bentuk dan Pembangunan, dan Fasa Penilaian. Oleh yang demikian, setiap fasa mempunyai objektif dan persoalan kajian yang khusus. Pengkaji telah menerangkan proses dan cara mengumpul data bagi setiap fasa. Setiap fasa tersebut mempunyai model sandaran untuk menjalankan kajian dengan sistematik.

Fasa pertama iaitu fasa analisis keperluan pengkaji menggunakan Model Diskrepansi McKilip (1987) sebagai model sandaran dalam fasa analisis keperluan.

Fasa ini bertujuan untuk mengumpul maklumat berkaitan keperluan pembangunan modul *Creativity Clay* daripada sekumpulan pakar melalui kajian tinjauan. Kajian tinjauan dijalankan dengan soal selidik dan menganalisis min, kekerapan menggunakan perisian SPSS 25.0.

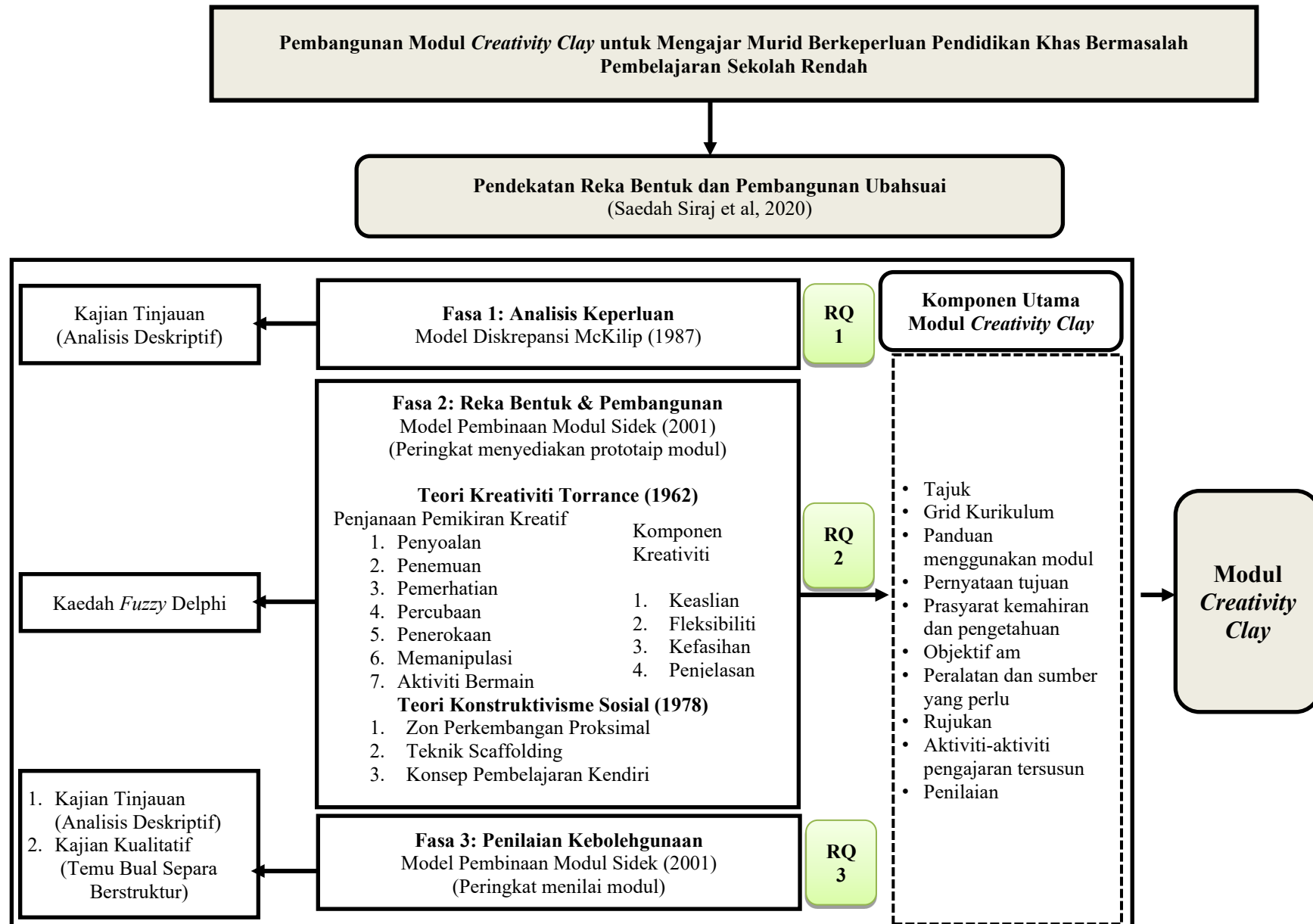
Manakala, fasa kedua merupakan reka bentuk dan pembangunan. Fasa ini bertujuan untuk mereka bentuk dan membangunkan modul *Creativity Clay*. Oleh itu, pengkaji menggunakan Model Pembinaan Modul Sidek (2001) sebagai model sandaran dalam fasa ini. Pengkaji menggunakan pendekatan *Fuzzy Delphi* dalam fasa ini untuk mendapatkan konsensus pakar tentang komponen utama dan menentukan elemen-elemen dalam komponen mengikut keutamaan dalam modul ini.

Seterusnya, fasa ketiga merupakan fasa penilaian. Fasa penilaian ini bertujuan untuk menilai kebolehgunaan modul *Creativity Clay* terhadap guru pendidikan khas yang merupakan pengguna modul ini. Oleh itu, pengkaji menggunakan Model Pembinaan Modul Sidek (2001) peringkat kedua iaitu mencuba dan menilai modul sebagai model sandaran dalam fasa penilaian ini. Pengkaji menggunakan kajian tinjauan dengan menggunakan soal selidik untuk melihat kebolehgunaan modul *Creativity Clay* ini. Dapatan kajian dianalisis menggunakan min dan kekerapan dalam perisian SPSS 25.0.

Rajah 1.3 menunjukkan kerangka konseptual kajian ini dengan jelas dan sistematik supaya memudahkan pengkaji memandu kajian ini dengan betul lalu mencapai hala tuju kajian. Berdasarkan Rajah 1.3, pengkaji dapat mengenal pasti pemboleh ubah bersandar dan pemboleh ubah tidak bersandar dalam kajian ini. Pemboleh ubah bersandar merupakan kemahiran kreativiti manakala, pemboleh ubah

tidak bersandar merupakan modul *Creativity Clay*. Selepas melalui proses-proses ini pengkaji dapat membangunkan modul *Creativity Clay* untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran.

Rajah 1.3. Kerangka Konseptual Kajian

1.8 Kepentingan Kajian

Sesuatu kajian yang dilaksanakan mesti mempunyai tujuan dan asas yang logikal untuk memenuhi keperluan atau menyelesaikan sesuatu masalah yang timbul. MBPK masalah pembelajaran menunjukkan tahap kreativiti yang rendah dalam kajian lepas. Guru pendidikan khas juga kurang mahir menggunakan strategi pengajaran yang kreatif untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran. Oleh yang demikian, idea keperluan pembangunan modul *Creativity Clay* ini terbentuk hasil daripada hujah-hujah yang kukuh dalam pernyataan masalah kajian. Sehubungan dengan itu, tujuan utama kajian ini adalah membangunkan modul *Creativity Clay* untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran berdasarkan konsensus pakar, menganalisis keperluan modul *Creativity Clay* berdasarkan perspektif guru pendidikan khas dan menilai kebolehgunaan modul *Creativity Clay* untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran. Oleh itu, kajian ini sangat signifikan kepada semua pihak yang terlibat dalam bidang Pendidikan Khas khususnya bagi murid masalah pembelajaran.

Fasa analisis keperluan dalam kajian ini bertujuan untuk menganalisis keperluan pembangunan modul *Creativity Clay* untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran berdasarkan perspektif guru pendidikan khas. Dapatan kajian yang diperolehi daripada kajian tinjauan dapat memberikan maklumat berkaitan tahap kreativiti murid masalah pembelajaran di sekolah rendah dan keperluan menerapkan kemahiran kreativiti untuk murid masalah pembelajaran. Hasil dapatan kajian analisis keperluan boleh dijadikan sebagai garis panduan serta rujukan kepada KPM, penggubal dasar atau polisi pendidikan untuk merangka dan mentransformasikan

kurikulum Pendidikan Khas. Selain itu, Jabatan Pendidikan Negeri, Pejabat Pelajaran Daerah, Pentadbir Sekolah, Guru Pendidikan Khas, dan Badan Bukan Kerajaan (NGO) dapat merujuk dapatan kajian ini untuk menggunakan strategi pengajaran yang sesuai bagi mengatasi masalah yang dihadapi oleh MBPK masalah pembelajaran. Hal ini secara tidak langsung, membantu pihak KPM untuk mencapai aspirasi negara iaitu mensasarkan seramai 75 % MBPK yang mengikuti PPKI perlu ditempatkan di sekolah arus perdana menjelang tahun 2025 (PPPM, 2013-2025).

Fasa reka bentuk dan pembangunan ini bertujuan membangunkan modul *Creativity Clay* untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran sekolah rendah bagi meningkatkan kemahiran kreativiti. Secara tidak langsung, perkara ini memenuhi aspirasi *United Nations Children's Fund* (UNICEF, 2015) yang berhasrat memupuk kemahiran kreativiti dalam kanak-kanak sejak kecil sebagai usaha mentransformasikan pendidikan melalui kemahiran hidup dan pendidikan kewarganegaraan. Kemahiran kreativiti juga menjadi elemen yang penting dalam pengajaran abad ke-21 ini (Istiq'Faroh, Suhardi & Mustadi, 2020). Oleh itu, pembangunan modul *Creativity Clay* dapat menerapkan kemahiran kreativiti melalui pengajaran untuk MBPK masalah pembelajaran selaras dengan hasrat negara.

Seterusnya, modul *Creativity Clay* ini direka bentuk berdasarkan konsensus pakar daripada pelbagai bidang kepakaran. Kumpulan pakar mengenal pasti dan menentukan komponen-komponen utama yang perlu ada dalam modul *Creativity Clay* untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran menggunakan kaedah *Fuzzy Delphi*. Konsensus pakar dalam membangunkan modul ini dapat memberi sumbangan idea dan maklumat berkaitan komponen dan elemen penting

dalam pembangunan modul kepada penggubal dasar dan kurikulum untuk murid masalah pembelajaran.

Modul *Creativity Clay* ini juga memberi impak yang penting kepada guru pendidikan khas. Guru pendidikan khas boleh menjadikan modul *Creativity Clay* ini sebagai bahan bantu mengajar untuk MBPK masalah pembelajaran. Modul ini menjadi sumber rujukan kepada guru pendidikan khas untuk mengintegrasikan elemen merentasi kurikulum dalam pengajaran dan pembelajaran. Kajian lepas mendapati guru pendidikan khas kurang berpengetahuan dan kurang berkemahiran mengajar murid masalah pembelajaran, kurang keyakinan untuk menyampaikan pengajaran yang berkesan, serta mempunyai tahap kecekapan meta-subjek yang rendah (Ansimova, Zolotareva, Mukhamed'yarova, Pikina, & Tikhomirova, 2016). Kajian Ruppar et al. (2016) juga menunjukkan guru pendidikan khas belum mahir menggabungkan pembelajaran secara bersepadu serta kurang cekap mengintegrasikan elemen merentas kurikulum seperti kreativiti dalam pengajaran dan pembelajaran. Oleh yang demikian, modul *Creativity Clay* ini dapat dijadikan sebagai panduan untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran.

Modul *Creativity Clay* ini mampu menjana idea pemikiran kreatif dalam kalangan MBPK masalah pembelajaran. Pembangunan modul *Creativity Clay* ini berpandukan kepada Teori Kreativiti Torrance (1962). Setiap arahan ditulis langkah demi langkah dalam modul ini bertunjangkan kepada tujuh perkara penjanaan kreatif yang dikemukakan oleh Torrance. Begitu juga, modul *Creativity Clay* ini dibangunkan berdasarkan empat komponen kreativiti yang diperkenalkan oleh Torrance iaitu a) keaslian, b) fleksibiliti, c) kefasihan dan d) penjelasan. Maka, setiap aktiviti yang disenaraikan dalam modul ini berteraskan kepada empat komponen kreativiti ini. Oleh

itu, modul *Creativity Clay* ini dapat menjana kemahiran kreativiti MBPK masalah pembelajaran melalui pengajaran guru. Secara tidak langsung, kemahiran kreativiti ini membantu MBPK masalah pembelajaran untuk mencapai tahap penguasaan enam dalam pentaksiran KSSRPK Masalah Pembelajaran.

Fasa penilaian dalam kajian ini dapat menguji kebolegunaan modul *Creativity Clay* berdasarkan perspektif guru pendidikan khas selepas digunakan dalam pengajaran mereka. Pengujian kebolegunaan modul *Creativity Clay* ini menggunakan kajian tinjauan juga dapat memberi maklumat atau data yang penting kepada penggubal dasar dan kurikulum serta program untuk murid masalah pembelajaran. Penggubal dasar atau kurikulum Pendidikan Khas boleh menggunakan data yang diperolehi daripada hasil tinjauan sebagai rujukan untuk menambahbaik modul pengajaran yang sedia ada bagi murid masalah pembelajaran.

Kajian ini turut memberi impak yang positif kepada KSSRPK Masalah Pembelajaran. Modul *Creativity Clay* ini dapat menjadi sebagai pelengkap kepada KSSRPK Masalah Pembelajaran. Hal ini kerana, KSSRPK Masalah Pembelajaran menyepadukan enam tunjang Kerangka KSSR, mengintegrasikan pengetahuan, kemahiran dan nilai, serta memasukkan secara eksplisit Kemahiran Abad Ke-21 termasuk kemahiran kreativiti dan Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT). Oleh kerana, modul *Creativity Clay* ini bertujuan untuk menerapkan kemahiran kreativiti maka, modul ini menjadi pelengkap kepada KSSRPK Masalah Pembelajaran bagi mencapai matlamat utama KSSRPK.

Justeru kajian ini dapat mengisi kelompongan kajian dalam bidang kreativiti khususnya untuk MBPK masalah pembelajaran. Walaupun terdapat kajian berkaitan

keaktiviti tetapi kebanyakan kajian tersebut tidak berfokus kepada MBPK masalah pembelajaran. Oleh itu, kajian berkaitan kreativiti MBPK masalah pembelajaran sangat kurang di Malaysia. Maka, kajian ini dapat memberi sumbangan kepada badan penyelidikan yang mengkaji kreativiti murid masalah pembelajaran di Malaysia. Modul *Creativity Clay* ini boleh disebarluaskan kepada semua sekolah rendah yang mempunyai PPKI di Malaysia yang memerlukan pengajaran kemahiran kreativiti. Guru pendidikan khas boleh mengadaptasikan modul *Creativity Clay* dalam pengajaran mereka mengikut keperluan dan kesesuaian. Selain itu, modul ini juga turut menjadi rujukan kepada pengkaji-pengkaji yang lain dalam pembangunan modul pengajaran untuk murid masalah pembelajaran.

1.9 Batasan Kajian

Batasan dalam sesuatu kajian dapat membantu pengkaji menjalankan kajian dalam sempadan yang ditentukan supaya dapat mencapai objektif kajian dengan tepat. Begitu juga pengkaji telah menentukan beberapa batasan dalam kajian ini supaya memandu kajian ini dengan betul dan tepat. Batasan kajian sangat diperlukan kerana kemahiran kreativiti dan MBPK mempunyai ruang yang besar semasa mengkaji. Oleh itu, batasan kajian ditentukan untuk mengkaji apa yang sepatutnya dikaji berdasarkan objektif kajian. Kajian ini adalah bertujuan untuk membangunkan modul *Creativity Clay* yang merangkumi tiga fasa iaitu fasa analisis keperluan, fasa reka bentuk dan pembangunan dan fasa penilaian.

Modul *Creativity Clay* ini merupakan modul pengajaran yang dibina untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran sekolah rendah. Oleh itu, kajian ini terbatas kepada MBPK masalah pembelajaran yang mengikuti pembelajaran di PPKI sekolah rendah di negeri Selangor sahaja. Maka, lokasi kajian ini terbatas kepada negeri Selangor sahaja. Justifikasinya, Data Rasmi Pendidikan Khas yang dikeluarkan pada 22 Februari 2024 menunjukkan seramai 97, 494 orang MBPK dikategorikan mempunyai masalah pembelajaran di PPKI sekolah rendah (Bahagian Pendidikan Khas, 2024). Berdasarkan Data Rasmi Pendidikan Khas (2024) terdapat peningkatan dalam bilangan murid yang dikategorikan sebagai MBPK terutamanya murid masalah pembelajaran dalam semua negeri di Malaysia khususnya di negeri Selangor.

Jumlah MBPK di negeri Selangor adalah seramai 10,414 orang manakala, seramai 9551 orang murid daripada jumlah tersebut dikategorikan sebagai murid masalah pembelajaran yang sedang mengikuti pendidikan di PPKI di negeri Selangor. Oleh itu, pengkaji membataskan lokasi kajian ini di negeri Selangor sahaja supaya hasil kajian dapat membantu mengatasi masalah yang dihadapi oleh murid masalah pembelajaran. Namun, kajian ini tidak melibatkan institusi pendidikan kerajaan yang lain seperti sekolah pendidikan khas mahu pun sekolah pendidikan khas swasta yang dijalankan oleh NGO.

Justeru, pengkaji memfokuskan kajian pembangunan modul *Creativity Clay* untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada MBPK masalah pembelajaran. Kajian ini terbatas kepada murid masalah pembelajaran iaitu lewat perkembangan global, sindrom down, kurang upaya intelektual, autisme, *Attention Defecit Hyperactivity Disorder (ADHD)* dan masalah pembelajaran spesifik seperti disleksia, diskalkulia dan disgraphia.

Pengkaji hanya memilih murid masalah pembelajaran yang mempunyai masalah ringan atau kefungsiian tinggi dan sederhana yang berada di tahap 2 iaitu tahun 4, 5 dan 6. Seramai 49,157 murid masalah pembelajaran mengikuti PPKI di sekolah rendah. Berdasarkan Data Rasmi Pendidikan Khas (2023), pengkaji mendapati jumlah murid masalah pembelajaran mengikut kategori adalah lewat perkembangan global (7141), sindrom down (2745), kurang upaya intelektual (15,030), autisme (17,673), *Attention Defecit Hyperactivity Disorder (ADHD)* (4297) dan lain-lain (2271). Semua kategori murid masalah pembelajaran menunjukkan peningkatan dari segi jumlah murid berbanding dengan tahun 2022. Oleh itu, modul ini terbatas kepada enam kategori murid masalah pembelajaran sahaja. Justifikasi memilih semua kategori murid masalah pembelajaran adalah kerana data rasmi Pendidikan Khas (2023) menunjukkan terdapat peningkatan yang berterusan dalam bilangan murid masalah pembelajaran dari 2019 hingga 2023. Maka, modul atau latihan khusus diperlukan untuk mengatasi masalah pembelajaran dalam kalangan murid masalah pembelajaran.

Seterusnya, pengguna modul *Creativity Clay* adalah guru pendidikan khas yang mengajar di PPKI sekolah rendah di negeri Selangor. Oleh itu, kajian ini terbatas kepada guru pendidikan khas yang mengajar di PPKI sekolah rendah di negeri Selangor. Jumlah populasi guru pendidikan khas yang mengajar di PPKI di negeri Selangor adalah seramai 1209 orang (Data Rasmi Pendidikan Khas, 2023). Maka, kajian ini terbatas kepada guru pendidikan khas yang berkhidmat di PPKI di negeri Selangor. Hal ini kerana, hasil dapatan akan berbeza jika kajian ini disasarkan kepada guru pendidikan khas sekolah rendah yang mengajar di SPK, PPI atau Sekolah Menengah. Oleh itu, pengkaji membataskan kepada guru pendidikan khas yang mengajar di PPKI sekolah rendah di negeri Selangor.

Kajian ini juga menjadi panduan kepada guru pendidikan khas dalam mengajar kemahiran kreativiti untuk MBPK bermasalah pembelajaran sekolah rendah. Oleh itu, kajian ini adalah terhad kepada pengajaran kemahiran kreativiti sahaja. Kemahiran kreativiti diukur berdasarkan kepada empat komponen kreativiti yang dikemukakan oleh Torrance (1964) iaitu a) keaslian, b) fleksibiliti, c) kefasihan dan d) penjelasan.

Pengkaji membataskan saiz sampel dalam kajian ini. Kajian ini melihat konsensus pakar untuk reka bentuk dan pembangunan modul menggunakan pendekatan kaedah *Fuzzy Delphi*. Oleh itu, saiz sampel kajian yang digunakan agak kecil. Maka, kriteria pemilihan sampel dalam kajian telah ditetapkan supaya mendapatkan maklumat yang tepat dan manfaat kepada kajian. Pemilihan pakar untuk mendapatkan konsensus pakar perlu memenuhi kriteria-kriteria seperti berikut:

- a) Memastikan pakar yang dipilih daripada kumpulan heterogeneous dengan pelbagai kepakaran (Somerville, 2007).
- b) Memastikan pakar mempunyai pengetahuan dalam bidang yang dikaji (Delbecq, Van de Ven, & Gustafson, 1975; Hsu & Sandford, 2007; Swanson & Holton, 2009) iaitu sekurang-kurangnya mempunyai sarjana dalam bidang pendidikan atau bidang berkaitan dengan pendidikan khas, kreativiti.
- c) Memastikan pakar mempunyai sekurang-kurangnya lima tahun pengalaman dalam bidang yang dikaji (Berliner, 2004a; Hsu & Sandford, 2007).
- d) Pakar yang boleh menyumbangkan komitmen sehingga menyelesaikan kajian ini sepenuhnya dan menunjukkan sikap bertanggungjawab terhadap tugas mereka.

- e) Memastikan pakar yang dipilih tidak mempunyai kepentingan peribadi terhadap kajian ini supaya mengelakkan bias.

1.10 Definisi Operasional Kajian

Definisi operasional merupakan istilah-istilah yang spesifik berkaitan dengan kajian yang hendak dijalankan. Istilah-istilah tersebut membantu pembaca memahami konteks kajian dan dapat mengelakkan pembaca memahami persepsi yang berbeza. Selain itu, definisi operasional juga dapat menunjukkan batasan kepada fahaman istilah dalam kajian ini.

1.10.1 Pembangunan Modul

Modul merupakan satu unit pengajaran yang lengkap supaya mencapai beberapa objektif yang telah ditetapkan (Greager & Murray, 1985). Mengikut pandangan Rusell (1974), modul adalah satu pakej pengajaran yang mempunyai satu unit dalam mata pelajaran. Modul juga satu bentuk usaha pengajaran secara individu bagi membantu murid menguasai satu unit dalam mata pelajaran. Pendapat beliau disokong oleh Dick dan Carey (1990) yang menyatakan modul merupakan pakej pengajaran yang berupaya meningkatkan penguasaan pengetahuan dan kemahiran seseorang murid.

Menurut Kamdi Kamil (1990), modul adalah satu pakej pengajaran dan pembelajaran atau pual belajar sendiri yang lengkap dengan komponen-komponen pengajaran pembelajaran seperti objektif, bahan dan aktiviti pembelajaran, aktiviti penilaian serta arahan dan tatacara yang sistematik supaya murid dapat mengikut

langkah demi langkah bagi menguasai sesuatu unit pembelajaran dan boleh dijadikan secara individu. Namun, Sidek Noah dan Jamaludin (2005) menyatakan modul adalah satu unit pengajaran dan pembelajaran yang membincangkan sesuatu tajuk tertentu secara sistematik dan berturutan bagi memudahkan murid belajar secara bersendirian supaya dapat menguasai sesuatu unit pembelajaran dengan mudah dan tepat.

Kajian ini bertujuan membangunkan modul pengajaran untuk MBPK masalah pembelajaran di PPKI sekolah rendah. Pembangunan modul merangkumi tiga fasa iaitu fasa analisis keperluan, fasa reka bentuk dan pembangunan dan fasa penilaian. Pengkaji mengumpul maklumat tentang keperluan pembangunan modul ini dalam fasa analisis keperluan melalui kajian tinjauan. Seterusnya, pengkaji mengadakan perbincangan dengan pakar untuk mendapatkan komponen-komponen yang perlu ada dalam pembangunan modul ini. Pengkaji menggunakan kaedah *Fuzzy Delphi* bagi mendapatkan konsensus pakar tentang elemen-elemen yang perlu dimasukkan dalam modul. Terdapat lima elemen yang dicadangkan iaitu a) objektif/matlamat, b) isi kandungan, c) teknik/kaedah, d) sumber dan e) penilaian. Fasa penilaian pengkaji menguji kebolegunaan modul melalui kajian tinjauan serta menjalankan kaedah temu bual separa berstruktur.

1.10.2 *Creativity*

Menurut Torrance (1970) kreativiti bermaksud menghasilkan atau mencipta sesuatu yang baharu dan mempunyai keunikan. Manakala, kreativiti didefinisikan sebagai kemampuan atau kebolehan mencipta daya kreatif yang asli serta mengembangkan idea

yang baharu dan sesuai (Shen et al., 2021). Wong (2020) telah menyatakan kreativiti sebagai kemampuan untuk menghasilkan karya yang mempunyai 'novelty' atau mempunyai elemen baharu dalam karya serta idea yang asli, tidak dijangka oleh orang lain dan sesuai. Sementara itu, Sugita, Hartono dan Sutikno (2021) juga menyatakan bahawa kreativiti merupakan kemampuan seseorang menghasilkan dan melaksanakan banyak idea disamping menggunakan idea dan cadangan serta berfikir secara berbeza.

Dalam konteks kajian ini, kreativiti membawa maksud kemampuan dan kebolehan MBPK masalah pembelajaran dalam menghasilkan idea yang asli, produk yang unik, menghasilkan idea yang banyak, mengembangkan idea kreatif kepada sesuatu yang berbeza serta mempunyai nilai. Aktiviti dalam modul *Creativity Clay* ini direka dan disusun berdasarkan kepada empat komponen kreativiti yang dikemukakan oleh Torrance (1979) iaitu a) Keaslian, b) Fleksibiliti, c) Kefasihan dan d) Penjelasan. Kajian yang dijalankan oleh Tsai (2014) juga telah menunjukkan bahawa aspek kelancaran, fleksibiliti dan keaslian lebih tepat dalam menilai tahap pencapaian kreativiti murid. Oleh itu, pengkaji menggunakan empat indikator atau komponen tersebut untuk menilai kreativiti MBPK masalah pembelajaran dalam kajian ini.

Seterusnya, aktiviti atau langkah pengajaran dalam modul ini dibina berdasarkan tujuh perkara pemikiran kreatif iaitu a) Penyoalan, b) Penemuan, c) Pemerhatian, d) Percubaan, e) Penerokaan, f) Memanipulasi dan g) Aktiviti/Bermain. Guru pendidikan mengajar setiap kemahiran dalam modul ini berdasarkan empat komponen kreativiti mengikut fasa-fasa dalam Rancangan Pengajaran Harian (RPH). Setelah guru selesai mengajar sesuatu kemahiran, guru menilai tahap penguasaan

kemahiran kreativiti MBPK masalah pembelajaran menggunakan instrument senarai semak dan rubrik penilaian pembentangan murid.

1.10.3 *Clay*

Clay merupakan perkataan bahasa inggeris yang bermaksud tanah liat. Tanah liat adalah sesuatu yang unik bersumberkan daripada bumi (Hansen, 2018). Tanah liat telah dimanipulasikan dalam pelbagai cara dan digunakan untuk pelbagai tujuan. Kini, terdapat beberapa jenis tanah liat atau *Clay*. Antaranya, *Oil-based clay*, *Water-based clay*, *Polymer clay*, *Dough clay*, *Ceramic clay*, *Paper clay* dan *Air-dry clay*. Berdasarkan konteks kajian ini, pengkaji menggunakan *Clay* yang diperbuat oleh negara Korea Selatan. *Clay* tersebut merupakan *Air-dry clay* berfungsi sebagai agen pengeringan secara semula jadi. Pengkaji mendapati terdapat beberapa keunikan menggunakan *Clay* buatan negara Korea Selatan. Oleh itu, *Clay* yang digunakan dalam modul *Creativity Clay* ini adalah berasal dari negara Korea Selatan.

1.10.4 Modul *Creativity Clay*

Modul *Creativity Clay* merupakan nama modul yang dibangunkan dalam kajian ini. Modul *Creativity Clay* ini berbentuk modul yang bercetak dengan arahan dan langkah-langkah menggunakan modul berserta gambar, tulisan, *QR-code* untuk melihat video tutorial. Modul ini bertujuan untuk meningkatkan kemahiran kreativiti MBPK masalah pembelajaran dengan menggunakan *clay*. Kandungan dan aktiviti dalam modul ini

menjana kemahiran kreativiti melalui penghasilan produk menggunakan *clay*. Oleh itu, modul ini diberi nama sebagai Modul *Creativity Clay*.

1.10.5 Mengajar

Menurut Munna dan Kalam (2021) mendefinisikan proses mengajar sebagai proses transformasi ilmu daripada guru kepada murid. Aktiviti mengajar melibatkan gabungan pelbagai elemen dalam proses pengajaran di mana seorang pendidik mengenal pasti dan menetapkan objektif pembelajaran, menyediakan bahan atau sumber pengajaran dan memilih strategi pengajaran yang sesuai. Selain itu, proses mengajar dianggap sebagai satu proses yang bertujuan untuk membantu orang lain belajar menggunakan pelbagai strategi (Isola, 2019). Oleh yang demikian, aktiviti mengajar berkait rapat dengan tugas dan tanggungjawab seorang guru sebagai penyampai ilmu. Berdasarkan konteks kajian ini, mengajar merujuk kepada proses pengajaran guru pendidikan khas di PPKI sekolah rendah menggunakan aktiviti yang terkandung dalam modul *Creativity Clay*. Sebagai pengguna modul, guru pendidikan khas terlibat secara langsung dalam mengajar aktiviti yang di senaraikan dalam modul ini. Guru pendidikan khas bertindak sebagai pembimbing sepanjang proses pengajaran menggunakan modul ini.

1.10.6 Murid Berkeperluan Pendidikan Khas (MBPK) Masalah Pembelajaran

Menurut Kod Amalan Pendidikan Khas (2014) yang diterbitkan oleh Bahagian Pendidikan Khas, Masalah Pembelajaran membawa maksud kecerdasan otak yang

tidak selaras dengan usia biologikalnya seperti Lewat Perkembangan Global, Sindrom Down, Kurang Upaya Intelektual dan keadaan yang menjejaskan kemampuan pembelajaran individu seperti Autisme, *Attention Deficit Hyperactivity Disorder* (ADHD) dan Masalah Pembelajaran Spesifik seperti Disleksia, Diskalkulia dan Disgraphia.

Menurut Jabatan Pembangunan Orang Kurang Upaya, Jabatan Kebajikan Masyarakat (2019) menyatakan bahawa masalah pembelajaran sebagai kecerdasan otak yang tidak selaras dengan usia biologikalnya. Mereka yang tergolong dalam kategori ini ialah murid yang lewat perkembangan global, sindrom down dan kurang upaya intelektual, keadaan yang menjejaskan kemampuan pembelajaran individu seperti autisme, ADHD, masalah pembelajaran spesifik seperti disklesia, diskalkulia dan disgrafia.

Berdasarkan konteks kajian ini, modul *Creativity Clay* ini digunakan oleh guru pendidikan khas untuk mengajar kemahiran kreativiti kepada murid masalah pembelajaran yang mengikuti pembelajaran di PPKI sekolah rendah negeri Selangor sahaja. Hal ini kerana, semua kategori murid masalah pembelajaran yang mengikuti PPKI sekolah rendah menggunakan kurikulum yang sama iaitu KSSRPK masalah pembelajaran. Rasional memilih murid masalah pembelajaran yang mengikuti PPKI kerana terdapat peningkatan dalam bilangan murid masalah pembelajaran setiap tahun dan keadaan ini sangat membimbangkan (Data Rasmi Pendidikan Khas, 2024). Namun, pengkaji hanya memilih murid masalah pembelajaran yang mempunyai masalah ringan atau kefungsiian tinggi dan sederhana yang berada di tahap 2 iaitu tahun 4, 5 dan 6 berumur 10 hingga 12 tahun.

1.10.7 Sekolah Rendah

Sekolah rendah merupakan sekolah harian biasa serta institusi pendidikan kerajaan untuk melaksanakan sistem pendidikan kebangsaan. Pendidikan formal di sekolah rendah direncanakan bagi tempoh enam tahun tetapi yang boleh tamat diikuti dalam tempoh antara lima hingga tujuh tahun. Murid mengikuti pendidikan wajib di sekolah rendah bermula satu hingga enam. Sekolah rendah di Malaysia terdiri daripada Sekolah Kebangsaan atau Sekolah Jenis Kebangsaan.

Namun, konteks kajian ini melibatkan sekolah rendah yang terdapat di negeri Selangor serta mempunyai PPKI. MBPK masalah pembelajaran yang mengikuti pembelajaran di PPKI menggunakan KSSRPK masalah pembelajaran. Oleh itu, kajian ini berfokus kepada MBPK masalah pembelajaran yang mengikuti PPKI di sekolah rendah.

1.11 Kesimpulan

Bab 1 telah menjelaskan secara sistematik berkaitan dengan perjalanan keseluruhan kajian ini. Bermula dengan pengenalan, latar belakang kajian dan pernyataan masalah kajian dapat memberi gambaran awal berkaitan isu-isu atau cabaran yang dihadapi oleh MBPK dalam menguasai kemahiran kreativiti. Oleh itu, pengkaji dapat membina tujuan kajian, objektif kajian dan persoalan kajian supaya memandu pengkaji mencapai objektif kajian dengan tepat. Pengkaji membina konseptual kajian supaya membantu pengkaji menentukan situasi dan konteks teori dalam kajian sebagai panduan. Pengkaji

telah menghuraikan rasional pembangunan Modul *Creativity Clay*. Pengkaji juga menetapkan beberapa batasan kajian bagi memudahkan pengkaji lebih berfokus terhadap isu yang dikaji. Justeru kepentingan kajian juga telah dihuraikan dengan jelas. Pada akhir bab ini, definisi operasional juga telah dinyatakan supaya membantu pembaca untuk mudah memahami konteks kajian ini. Bab seterusnya akan menjelaskan secara terperinci dan bersifat empirikal berkaitan dengan teoretikal kajian, tinjauan literatur dan teori-teori yang mendasari kajian ini.